NĂM THỨ MƯỜI BỐN — SỐ 686 — 1932 — MỖI SỐ : 0$04 — NGÀY THỨ NĂM 15 NOVEMBRE 1928

Trung Bắc Tân Văn

DEPOT LEGAL INDOCHINE Nº 1767

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

GIÁ MUA BÁO

	1 năm	6 tháng	3 tháng	1 tháng
Bắc-kỳ, Trung-kỳ, Ai-lao	8$00	4$60	2$60	1$00
Nam-kỳ, Pháp-quốc và các Thuộc-địa Pháp	9 00	4 50	2 25	
Ngoại-quốc	14 00	7 00	3 50	
Các tòng và các công-sở	10 00	5 00	2 50	

Mua báo bắt đầu từ ngày 1er hoặc ngày 16 mỗi tháng. Các ngài mua báo xin gửi trả tiền trước

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VINH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNGBẮCTÂNVĂN HANOI
TÉLÉPHONE Nº 180

PUBLICITÉ

Tarifs spéciaux suivant catégories d'entreprises ou de produits.

Prix moyens, dernière page :

Une seule insertion. . . . . 0$30 le c/m
Contrat annuel
Par centimètre et par insertion. 0$15 le c/m
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
Petites annonces classées. . . . 0$20 la ligne

Một cách làm cho tuyệt cái hại trẻ con du đãng

Vào khoảng ba, bốn tháng nay, nhất là từ khi đê vỡ nước lụt ở mấy tỉnh đến nay, ở trong thành phố Hà-nội, những nơi hàng cơm quán nước, ngã chợ đầu đường, thấy thật nhiều trẻ con làm nghề hành khất, chúng đều nói là dân bị nạn, nhưng xét ra thì cũng phần nhiều là mượn cớ để đi xin, chớ không phải thật là người ở nơi bị nạn. Những đứa trẻ ấy, tuổi còn non, trí còn dại, sức vóc lại đương độ nở-nang, chỉ vì không có nương tựa, không có người rèn dạy, cùng vô sở xuất, đến nỗi phải mưu sinh kỳ quặc hèn mạt đến như thế, thật cũng đáng thương và đáng ghét. Nếu cứ dung cho chúng theo cái sách sinh-nhai như thế, đã không biết cách làm việc, không sẵn lòng làm việc, lại quen thói kêu van lạy lục để cầu lấy miếng ăn, thật không còn biết thế nào là liêm xỉ, mà giữ được một tí nhân cách nào. Giảm bầy năm năm, tuổi thì cứ một ngày một lớn lên, mà nghề nghiệp thì trong tay vẫn không có, những đứa bẩm tính nhút nhát, đành chịu cái thân khốn nạn, suốt đời dầu cầu dầu chợ, bữa đói bữa no, nó đối với thân nó, đã không có chút bổ ích gì, mà đối với xã-hội, thì lại là hạng người ăn bám, sinh một mối hại không phải là không to. Những đứa có tính gian dối, có khi hung hăng, thì sinh ra dần trộm đuôi cướp, nhỏ thì trộm vặt cắp vặt các chốn phố phường, các nơi chợ bến, lớn thì tụm năm tụm ba, kết thành đồ đảng, làm những việc giết người đốt nhà, cướp phá dân lành ở các chốn thôn quê, không còn kiêng sợ pháp-luật chút nào nữa. Hiện nay việc tuần phòng rất là nghiêm mật, mà ở các nơi thành thị thì trộm vặt cắp vặt vẫn thường có luôn, ở các chốn thôn quê, thì thường bị những quân hung đồ quấy rối, nếu cứ để những đứa trẻ con du đãng này sống một cách lười biếng và hèn mạt như thế, sự sau này quân gian ác cứ một ngày một nhiều mãi ra, làm phương ngại đến sự trị an trong nước rất là lớn. Bây giờ cái nghị-định đem trẻ con ăn xin ở các thành-phố vào đồn điền Tri-trí đã ký và đã bắt đầu thi hành. Những đứa trẻ ấy được có nơi nương tựa, tập công việc làm ăn. sau này chắc là quay về con đường lương thiện, đó không những là làm phúc riêng cho một lũ con trẻ vô ý, mà lại giữ gìn cuộc trị an cho xã-hội sau này nữa, thật là cái phép hay cái ý tốt của chính-phủ, người trong nước đều công nhận như thế cả.

Lại còn một việc này nữa, cũng giống giống như thế, tuy không cần thiết lắm và không tổn hại lắm cho xã-hội về sau như việc những đứa trẻ con du đãng này, nhưng ở các nơi đô hội, nhất là ở thành phố Hà-nội thì thật là một việc không nhã và quấy nhiễu cư dân lắm; ở các nơi phụ cận thành phố Hà-nội, như ở ngã Tư-sở, ở Bạch-mai v. v. ở các bến xe bến tàu, rất nhiều ăn mày, giai gái già trẻ đủ các hạng người, kéo nhau đến van lạy kêu xin, làm cho khách qua đường rất là khó chịu. Sở cảnh-sát vẫn có lệnh đi bắt những quân ăn mày ở trong thành-phố, hỏi rõ quê quán, rồi người ở xứ nào, lại giải về xứ ấy, nhưng những quân ấy phần nhiều là tàng tật hoặc già cả, không đủ sức làm việc, còn những đứa đủ sức, thì đã quen thói lười biếng, hư tính ăn đi mất rồi, cũng không chịu tìm nghề làm ăn, cho nên bị giải về rồi lại lần lần mò lên, sở cảnh-sát cũng không thể làm thế nào được. Mà xét ra trong bọn ấy, một số người rất ít, tuổi còn ít, sức còn mạnh, thì cái tính lười biếng lên mặt cũng thật đáng ghét, nhưng còn một số rất lớn vì tuổi tác hoặc vì tàng tật, thì tình cảnh cũng thật đáng thương. Trước đây ký-giả đã có tỏ bày ý-kiến, trước trông vào cái chính sách khôn-khéo của chính-phủ, sau trông vào tấm lòng từ-thiện của nhân-dân, lập ra một sở tế-bần, để dung nạp những người cùng khốn ấy, nuôi cho ăn rồi, lại có thầy thuốc để khám bệnh, khán-hộ để trông nom, người nào tuổi còn ít, sức còn mạnh, thì trọng phạt mà đuổi đi; hoặc là xếp công việc cho làm; còn những người già yếu tàng tật, được có chỗ nương-thân, khỏi phải lang thang đầu đường cuối chợ, bữa đói bữa no, mà cư dân và khách qua đường cũng khỏi bị họ quấy nhiễu.

Công cuộc như thế, kể ra cũng thật là to tát, qui mô phải rộng, kinh phí phải nhiều, nhưng lấy quyền-lực của chính-phủ, thì việc gì mà chẳng nổi. Hiện nay đã thấy trù liệu làm một sở tế-bần để dung dưỡng những người già yếu tàng tật, không đủ sức làm việc, việc ấy thật là hay, thật là một việc cần thiết ở buổi này. Nhưng chỉ còn ngại một điều là không biết sở tế-bần ấy phạm vi có được rộng, kinh-phí có được nhiều, đủ nuôi những kẻ khốn nạn đáng thương ấy không. Vậy bà con ta ai có thế-lực có vị vọng, tưởng cũng nên để ý săn sóc đến, đem lòng từ-thiện mà cùng góp thêm vào, trước là bổ cái nghĩa-vụ của mình đối với người đồng-bào, sau là giúp đỡ cho chính-phủ, trong cái công cuộc từ-thiện này vậy.

H. T. B.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 15 novembre 1926

Nước Pháp

Cái vấn đề hỏi-đoái

Nhiều ông chủ ngân-hàng, và các ông đại-biểu đại kỳ nghệ đã hội nghị với nhau về cái vấn-đề hỏi đoái, thì đã hợp ý nhau rằng giá hỏi đoái bây giờ đã đáng với thị giá ở trong là 125 quan một livre sterling.

Việc tô thuế

Số thuế thu nhập trong tháng octobre được hơn năm nghìn triệu francs so với tháng octobre năm 1925 hơn được hai nghìn triệu; số thu-nhập hơn số dự tính 700 triệu; tổng-số các số thặng dược ngót ba nghìn triệu.

Tây-ban-nha

Nghề tằm tang

Chính-phủ công-bố một bản lệnh pháp định các phương-sách bảo hộ nghề tằm tang; có định đặt một hội kỹ-viên, trong một hạn ba tháng phải đệ trình một bản dự án về việc cấm bách giống dâu, miễn thuế cho các xưởng tương tế nhỏ tằm, cấm đem nhập cảng tằm ngoại-quốc, mà không có giấy chứng thực gốc tích, và cho các nhà máy tơ hưởng các quyền lợi về thể lệ bảo-hộ kỹ-nghệ.

Nước Nga

Hội liên-hiệp Á-đông

MM. Tewfik và Roushdy Bey và Tchitcherine có lại-sảo cho các báo rằng, trong chương-trình không có vấn-đề gì thay đổi đến cái chính-sách, và làm biến loạn được cuộc giao-tế của hai nước Nga và Thổ.

Nước Đức

Tổng-thống Hindenburg

Báo Welt am Montag có nói đến mùa thu này nhân ngày kỷ-niệm năm thứ 81, tổng thống Hindenburg sẽ từ chức.

Đảng Dân tộc

Các ông nghị-viên về đảng Dân-tộc đệ trình nghị-viện một khoản phản kháng việc bộ ngoại-giao Đức ở Washington kéo cờ trong ngày kỷ niệm 11 novembre mới rồi.

Lỗ-ma-ni

Việc nội chính

Nhân dịp khai nghị-viện, quốc-vương có đọc lời tuyên-cáo thường-lệ. Trong lời tuyên-cáo có nói về việc ngoại-giao, thì nước Lỗ-ma-ni giữ chủ nghĩa hòa-bình và tuân các hòa-ước. Nay hãy phải trù tính tổ-chức lại nghề dầu mỏ để bị hủy-hoại trong năm 1916. Về việc quan thuế thì phải bảo hộ kỹ-nghệ trong nước.

Hội Vạn-quốc

Cuộc hội-nghị kinh-tế

Ngày hôm nay ban dự-thính cuộc hội-nghị kinh-tế đã họp kỳ thứ hai do M. Theunis chủ-tọa.

Trong các đại-biểu của hội-đồng ấy có các đại-biểu của Nhật, của nước Colli, nước Colombie, nước Canada, và Ấn-độ.

(A. R. I. P.)

Việc Trung-hoa

Ngày 2 Novembre

Bọn cộng-sản ở Thượng-hải

Sở cảnh-sát Trung-hoa và các quan binh ở Thượng-hải đương thi-hành các phương-sách đặc-biệt để trừ những việc mưu phiến loạn của bọn cộng-sản. Mấy bữa nay có bắt nhiều người và hai người đã bị xử tử.

Một người Trung-hoa tên là Wang-Yung bị bắt trong mình có một khẩu súng, và một lá cờ Quốc-dân-đảng bị tòa án riêng vừa họp Võ-xương Thượng-hải kết án xử-tử, thì đã bị xử ở một khu đất gần trường thi xe-đạp Long-hoa.

Các quan cảnh-sát ở Võ-xương Tawpng-hải đã bắt một người Trung-hoa ở trong nhà ra, và khám nhà lấy lại tiền ba ngàn súng, 510 cái *chargeurs*. Theo như lệnh viên đại-tá Yen-sung-Yang, thì người Trung-hoa ấy bị đem ra tòa án riêng xử, tòa án xét ra người ấy do Quốc-dân đảng sử đến để quấy rối, thì đã kết án xử tử, đến mấy hôm sau đã đem xử ngay.

Linh cảnh-sát lại đến khám một nhà khác, là nơi bọn phiến loạn thường họp tập, nhưng không bắt được ai, chỉ bắt được một bà có thanh tra ăn bạch nhật. Linh cảnh-sát ở Chapei lại bắt được ba người học-sinh, một người có mang năm cái dấu hiệu Sgũ quyền, và một cái dấu hiệu Tam-dân.

Một lần hai người ăn bận giả làm thợ máy đi lẫn với thợ thuyền lên qua đường ô tô cảnh ở nhà máy khí giới. Khi bị bắt, họ đều sống ra, nhưng linh cảnh-sát bắt được ngay. Hai người ấy định lẻn vào để phá xưởng khí-giới. (*Dịch báo Tây*)

Ngày 15 novembre

Đảng quân-phiệt phía bắc

Đảng quân-phiệt phía bắc họp hội đồng ở Thiên-tân, và quyết nghị cử viện binh ngăn đường quân Quảng-châu, và lưu lại tòa nội-các hiện thời, chỉ thay đổi lại một và bộ thôi.

Đốc quân Sơn-tây

Đốc quân Sơn-tây Diêm-tích-Sơn, cái thái độ không rõ ra làm sao, xem chừng có ý muốn quay về đảng quốc dân quân, đã đặt cửa hiệu Hui o Stinnes nước Đức bốn triệu viên đạn.

Sửa đổi giao ước

Bộ sứ thần Tây-ban-nha đã được giấy Trung-hoa xin sửa đổi lại bản giao ước đến tháng mai 1927 sẽ mãn hạn.

(A. R. I. P.)

VĂN UYỂN

Phong rao

Có kia mà đỏ hồng hồng
Có chưa lấy chồng có định lấy ai,
Một mai mà lỡm dỡm mồi,
Dẫu có có muốn ai người lấy có,

* * *

Chiều chiều vợ vẫn bờ hồ,
Nhìn thấy cảo cậu cảo cô mà buồn,
Trai sang, gái lịch bên đường
Dập dìu ong bướm nhộn chơm bướm ong.

* * *

Người ta xe ngựa xe nhà,
Mình tuổi kiếm cải cùng là hái rau,
Ông xanh ghét bỏ chi nhau,
Làm cho kẻ sướng người đau thế này?

* * *

Ngày ngày quang gánh ra đi
Buôn gio, gạo tấm, buôn chi hãy giờ?
Thương thay thân phận con vờ,
Ghét thay cảo nậu phật phờ gió giăng.

Long Vân, Ng.-v.-Thanh (Yên-bái)

VIỆC LOẠN CỘNG SẢN Ở JAVA

Ngày 16 novembre.

Chiều hôm thứ hai, hồi 19 giờ, ở Labocan, một toán 500 người có súng và cầm cờ trắng xông vào trại lính. Đại-úy Botking trưởng-binh ở đấy bèn mấy chấp, rồi hạ lệnh tha hồ bắn. Bọn khởi nghĩa phải lui. Một người lính bị thương nặng. Bọn khởi nghĩa có nhiều người chết và nhiều người bị thương, nhưng vì giới tối, không biết rõ số là bao nhiêu. Các đường giây thép bị cắt, và thành Labocan không thông tin được với ngoài. Chưa có tin đem viện binh đến. Nhiều của bị phá, và các đường bị nghẽn. Quan thống-đốc phía Tây đất Java sắp tới Ban an.

A. R. I. P.

Tin Saigon

Hội-đồng quản hạt Nam kỳ

Hội đồng quản hạt trong kỳ họp ngày 5 novembre, sau khi đồng thanh dâu phiếu ưng chuẩn cái chính sách Pháp-Việt đồng lao cộng tác thì bầu cử lấy hội-đồng trị-sự M. De Lachevrotière được 3 phiếu trúng cử, còn 10 phiếu bỏ trắng.

Các ông nghị-viên Annam thấy M. De Lachevrotière được bầu làm nghị trưởng thì đều lui về cả. Tuy vắng mặt các ông nghị-viên An-nam, nhưng vì hội đồng còn được đa số thì cử ở lại bàu nốt những chức khác là :

MM. Alinol và Ngô-văn-Huấn trúng cử phó nghị-trưởng.

MM. Joubert và bác-sĩ Thinh trúng cử thư ký.

M. De La hevrotière lên ngồi ghế nghị-trưởng và cám ơn mấy ông nghị-viên đã bầu cho mình, ông nhắc lại công nghiệp của các hội-đồng trước, xin hội-đồng nên đồng tâm với nhau rồi xin từ chức.

Bởi vậy Hội đồng lại bàu lại chức nghị trưởng thì M. Heraud được 12 phiếu trúng cử, còn 1 phiếu bỏ trắng.

M. Heraud cám ơn các bạn đồng viện đã tín ông mà bỏ phiếu cho rồi đáp lại bài diễn văn của quan quyền Thống-đốc và trình bày cái tình hình tài-chính của xứ Nam kỳ.

Rồi Hội-đồng cử các tiểu ban để làm việc.

(A. R. I. P.)

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Làng tôi có một việc cướp xảy ra đã mấy tháng trước. Nay tên thủ phạm đã bắt được rồi, nhưng không rõ vì quan huyện hỏi nó thế nào mà nó lại vu cáo cho tên N. là người giàu có và lương thiện là có can dự vào việc ấy, để tên N. nay cũng phải bắt giam cứu tại tỉnh mà việc chưa xử ra sao cả. Vậy trước khi thành án, người nhà tên N. có thể xin tên cho tạm tha hoặc không được thì ký tiền, để đến ngày nào tòa đòi lại vào hầu sẽ được không, nếu được thì làm thế nào, xin ngài làm ơn chỉ giáo cho tôi rõ.

LỜI ĐÁP. — Tên N. có thể xin tại ngoại hậu cứu được, nhưng việc cho hay không nên cho là vì tòa án đó nhỏ xếp, chứ không phải sức ký tiền mà được. Điều ông hỏi đó, luật hình sự 15 tụng Bắt-kỳ điều 93 và 94 đáp như sau này :

Điều 93. Dương khi cứu vấn hoặc trước khi công-phán, quan thẩm-phán tòa đệ nhị cấp có thể phán-thị miễn-lệnh cho người bị can hiện bị cầu-giam được tại ngoại hậu cứu; nhưng người ấy phải cam đoan không có đời gọi về thẩm-tụng và chấp-hành việc án thì phải lập tức ra trình diện.

Nếu dương khi không cáo thì sự tại ngoại hậu cứu do mệnh lệnh tòa không cần cho cáo.

Điều 94. — Sự chuẩn tại ngoại hậu cứu có thể bắt người bị can nộp bạc ký quĩ — bạc ấy có thể do người đệ tụng đại cấp — để bảo chứng về sự đến hầu của người bị can và bảo chứng khoản lệ phí sáng khoán bạc phạt.

Bạc ký quĩ ấy nếu thuộc về việc án của tên đã tỉnh thì chiếu theo tờ nhận thu lĩnh chi của quan Công-sứ bản tỉnh phát ra mà ký-nạp cho quan kho bạc; nếu thuộc về việc án của tòa kháng cáo thì ký nạp ở phòng lục-sự tòa ấy.

Người bị can phải trình ra giấy biên nhận về sự nộp bạc ký quĩ và trình ra bản toàn sao về đị án lĩnh cho tại ngoại hậu cứu mà trong số chết phê cao chấp hành thì người ấy mới được tại ngoại. Quan thẩm-phán hoặc tên án kháng cáo sẽ định trong số bảo-lĩnh ý quĩ phần nào là bảo chứng về sự đến hầu, phần nào là bảo chứng về khoản giá lệ phí và nộp bạc phạt. »

Ph. h.-L.

VIỆC HANOI

Thời-biểu

7 giờ	23 độ
15 giờ	24 độ

Giá thóc gạo

Gạo hạng nhất, một tạ		13$20
— nhì,	—	11 70
— ba,	—	10 55
Thóc hạng nhất,		6 70
Nếp ngỏ	—	6 70

Giá gạo. Kể từ ngày 17 Novembre 1926, giá gạo ở khu Nhà-nước định là 14$50.

Thị giá quốc trái

Ngày 16 Novembre 1926

3 °/	hoàn dần		54 l. 50
3 ½ °/.	hoàn dần		83 l. 00
4 °/.	vĩnh viễn	1917	50 l. 55
4 °/.	»	1918	49 . 25
6 °/.	»	1920	71 l. 02
5 °/.	hoàn dần	1920	71 l. 70
4 °/.		1925	83 l. 90
5 °/.	vĩnh-viễn		56 l. 80
5 °/.	1915-1916		59 l. 05

Hội-đồng Chính-phủ. — Bắn ngày 13 décembre 1926, Hội-đồng Chính-phủ Đông dương sẽ họp một kỳ bất thường tại Hanoi.

Hội-đồng thành phố. — Hội-đồng thành-phố họp kỳ thường 5 giờ tối hôm qua. Có mặt quan Đốc-lý, MM. Bons, Soler, Lagisquet, Sarallié, Homassel, Decamillon, Phạm-Quỳnh, Nguyễn-văn-Vinh và Trịnh-xuân-Nghĩa.

Hội-đồng cử ông *Detouillon* làm thư-ký.

Trước khi xét bàn đến những việc đã dự kê trước, quan Đốc-lý thông cho hội-đồng biết những việc sau này:

1° Một cái phương lược để giữ cho thành-phố Hanoi không phải sợ nước sông Cái tràn vỡ.

2° Lời bàn của ông *Lagisquet* xin sửa lại phố Paul Bert, một là cấm các cửa hàng không cho làm hiên ra đường mà trông hai dãy cây, hai là bắt làm hiên đều mà liền nhau như là cái mái hiên Gô-đa cả.

3. Lời bàn của ông Lê-văn-Phúc xin hạn cho những nhà ăn thời chỉ được ở mấy phố vắng và khuất-nẻo, không được dọn ở các phố buôn bán, ông lại xin nhà nước hạn số cho những nhà cho thuê buồng ngủ đêm trong thành-phố và xin khám xét những kẻ ra vào các nhà ấy cho nghiêm.

Những lời yêu-cầu ấy sau này sẽ cử phái-viên, rồi trình hội-đồng.

Sau hội-đồng theo như số dự kê các vấn đề mà xét từ dưới trở lên, nghĩa là câu việc nhỏ thì xét trước, còn những việc quan-trọng thì để về sau cùng.

1. Việc những việc đã giải quyết bằng thư gửi tận nhà các ông hội-viên xong rồi.

2. Việc thi-hành luật cổ công, hạn cho nhà dùng người có thể được bắt làm một ngày trong tám giờ mà thôi; nguyện có hai hội bên qui-quốc gửi thư xin thi-hành luật tám giờ trong các thuộc-địa, nhưng hai cái thư ấy chưa tới nơi, tại hội-đồng không thể xét trả lời được.

3-4. Tính lương hưu trí cho ông Métailler.

5. Hội chợ xin cho giá riêng ở ga khi dùng trong hội chợ, Hội-đồng định cho mỗi km. là 0 $ 14.

6. Tu-bắp cho vợ một tên tình cảnh rất chật.

7. Những nhà xin giấm liền nước kỳ ba thông thứ hai 19.6.

8. Lương phụ cấp cắt đặt với Bảo hộ để lấm nhà Pasteur thí nghiệm viện, ở hạn nhà thương Tây.

9 đổi đất với ông *Busy*.

10. Tư sắp cho vợ hai người làm sở Lục-lộ thành phố.

11 Tăng giá cho thuê những đất công và chia lại các bãi cát

12 13 14. Bán những đất ở ngoài phận đường cái cho các gia-chủ.

15. Cấm không cho những chỗ thuê đất công làm nhà nhất định.

16. Định giá đất trả cho các chủ nhà phố hàng Bậu phải xét vào.

17-18. Xét và ý hai quyền sở điền-lộ để thẩm các giấy kết tòa Đốc-lý và các việ-liệu cho lục lộ, trong năm 19.7

19. Định mua nhà máy chai cũ ở phố *Rialan* để đem những công-xưởng Lục-lộ ra đó.

20. Tiền liền tư tấp cho vợ ông *Mégy*, chết rồi.

21. Ý sở chỉ thu nhà Vạn-bảo, từ năm nay trở đi nhà Vạn-bảo trả hết cái số nợ kho Bảo-hộ, mỗi năm sẽ đội ra một mấn liền to mà chi các công ích.

22. Ý sở chỉ-thu của khoản tiền hưu-trí của các viên chức trong thành phố.

23 Ý sở chỉ-thu thành phố năm 1927.

Ông *Soler* thay ban Tài-chính mà đọc tờ trình của ban ấy, xin ý sở số dự toán, duy sở chiếu theo lời yêu cầu của các ông hội-viên Annam mà xin đừng mua máy tưới đường bằng ô-tô nữa vừa đắt tiền, vừa không tiện, hại lắm, xin từ nay dùng vòi rồng mà tưới các phố. Ông lại vì dân ta mà xin nhà nước đặt thêm máy nước các phố để dùng cho đỡ không tranh nhau, mà xin cả cho những quãng trước đình chùa mà đặt thì khỏi thiệt cho những nhà trước cửa có máy nước.

Ông *Lagisquet* thì thay ban công tác mà xin xuất dụng ý sở chi-thu, duy việc tăm gạch xi-măng để xây hè các phố thì đem cho thầu, nhà nước đứng làm lấy rẻ ra. Quan Đốc-lý nói để hai thứ cho thầu rồi mà các người lĩnh trưng làm ăn cẩu thả đã phải bãi hợp đồng. Hội-đồng ý sở dự toán.

Thăng-thưởng trong ngạch cai-trị. — Sáng ngày 15 novembre vừa rồi, Hội đồng lập sổ thăng-thưởng ngạch các quan cai-trị đã họp tại phủ Toàn-quyền, do quan quyền Toàn-quyền chủ tọa. Có quan phó Toàn-quyền Lavit và quan cai-trị Jabouille đại-biểu ngạch các quan-lại dự-nghị.

Các viên-chức sau này, được ghi vào sổ thăng thưởng năm 1927:

Thăng chức cai-trị hạng nhất: MM. Sabatier, Texier, Herbinet, Dassais, Vitry, Le Prévost.

Thăng chức cai-trị hạng nhì: MM. Malescot, Morlxe, Schluly, Giraud, Colas, Herbrat.

Thăng chức cai-trị hạng ba: MM. Cadet, Tanqueray, Rordy, Lozer, Virgitti, Brière de l'Isle, Davernoy Gaston, Deré, Thébaud, Le Guénédal, Nievenglowski.

Thăng chức phó cai-trị hạng nhất: MM. Lavigne, Loupy, Allemand, Roberti, Fagier-Garrel, Saint-Maux, Rougui.

Thăng chức phó cai-trị hạng nhì: MM. Allegrini, Freyssenge, Rouan, Parsi, Herlande, Mercault, Bulteau Francis.

Thăng chức phó cai-trị hạng ba: MM. Lebel, Rivière Duludaix, Gautier, Lutieni, Hesning, Guirlec, Delpy, Folet dit Desjardins, Durand, Tishier, Berthault, Monguillet, Bost.

Thăng chức chủ-sự ngoại hạng: MM. Puig, Crue, Carzey, Tejasque, Pierre.

Thăng chức chủ-sự hạng nhất: MM. Lucione, Herrica, Corse Merle.

Thăng chức chủ sự hạng nhì: MM. Cardelon, Poisel, Corder, Gaultier de Kermoal,

Thăng chức phó chủ sự hạng nhất: MM. Morosco, Mocan, Duru, Chevalier, Lauvent, Bayet.

Thăng chức phó chủ sự hạng nhì: MM. Gaultier, Pietri, Mouchard, Chiarenti.

Thăng chức biên-tập hạng nhất: MM. Tinel, de la Tribonille Bonin, Catoo, Tonal.

Phòng thương-mại Hanoi. — Phòng Thương-mại Hanoi đã họp hội đồng tối thứ hai vừa rồi hồi 20 giờ 30, do M. Demolle là phó hội-trưởng chủ tọa, M. Bonnafont cũng đến. Hội-đồng đã thảo-luận về những giấy nhà buôn các nơi gửi đến về việc ông hội-trưởng Ducamp tự thử, ông xe nhà tại công nghiệp M. Ducamp đối với việc thương-mại là thế nào, rồi xin Hội-đồng giải tán trong mấy phút để biểu tình đề tang ông hội-trưởng.

Được mấy phút hội-đồng lại họp để bàn các việc khác.

Nguyễn Chính-phủ có hỏi ý kiến phòng thương-mại về việc thi-hành các điều luật thuế nhà thì hội-đồng bàn rằng không nên tuyên bố các luật lệ ấy bàn này vì là vấn đề lại chưa phải thời.

Còn như việc tăng thuế thương-chính nhập cảng lên 30 phần trăm là điều luật mới tuyên bố tại bàn này thì Hội-đồng tiếc rằng chính-phủ không hỏi ý kiến hội-đồng trước, mà sự tăng lại nhằm ngay vào lúc tiêu-lộ bán xe giảm giá rồi. Rồi hội-đồng bàn chữa hội-trưởng thay M. Ducamp thì M. Perroud được cử làm.

M. Perroud được cử làm đại-biểu của phòng thương-mại tại hội-đồng quản trị hỏi-sáng Haiphong và M. Le Bourgeois được cử làm đại-biểu dự khuyết mỗi 22 giờ 30 thì giải tán.

Hội đồng Canh-nông Bắc-kỳ. — Bàn quán vừa tiếp được bức tư sự của phòng Canh-nông Bắc-kỳ về kỳ hội-đồng ngày 8 novembre, vậy nay xin tóm lược như sau này:

Có mặt những ông này:

MM. Marius Borel hội trưởng mãn hạn, Emile Lecon e phó hội-trưởng mãn hạn, Chouquet Farreras Maldan, Verdier, Vernenil là hội-viên Pháp, MM. Trần-văn-Thông, Võ-nguyên-Hoành, Nguyễn-Phan là hội-viên Nam.

Xin kiếu có những ông này:

MM. Bonnafont và bác-sĩ Le Roy des Barres là hội-viên Pháp và M. Hoàng-quang-Cẩc là hội-viên Nam.

Quan Thống-sứ Robin cùng với chánh văn-phòng là quan cai-trị Delsalle tới nơi lúc 16 giờ, có M. Marius Borel là hội-trưởng mãn hạn ra tiếp và giới-thiệu các ông hội-viên có mặt tại hội đồng. Quan Thống-sứ ngỏ ghế chủ tọa rồi tuyên ngôn rằng kỳ hội-đồng đã khai.

M. Marius Borel có đọc một bài diễn-văn nói đại khái như sau này:

Theo lệ hai năm hội-viên phải bầu ra một phần thì hội-đồng đã bầu xong, ngày nay hội-đồng phải bầu lại hội-đồng trưởng. M. Borel cảm ơn quan Thống-sứ đến chủ tọa rồi tuyên ngôn thật đã tỏ được cái lòng ngài khuyến khích việc nông.

Ông nói trong các ông hội-viên Tây ở đây có người là chuyên chỉ rất kỹ cực, có người sau mới đến xứ này thay chân cho người cũ. Ông tỏ lời hoan nghênh các ông hội-viên mới và chúc-mừng hai ông hội-viên Nam mới là M.M. Hoàng-quang-Cẩc và Nguyễn-Phan là hai ông đại-biểu thứ nhất của nông-gia công cử lên.

Theo như lệ mới chánh-đốn lại thì số hội-viên Pháp có 12 người và hội-viên Nam có 4 người (phòng Canh-nông xin 6 mà được có 4).

Khoản tiền chi xuất của hội mỗi ngày một tăng, không thể giảm được, mà số thu nhập thì vẫn ít ỏi như trước. Bởi năm trước phòng Canh-nông đã làm một bản dự thảo mở một cuộc nông-thải rất là chắc chắn cho Nhà nước. Đề dự định ấy đã xuất thành mà lại hỏng. Tiếc thay, cuộc nông-thải ấy chẳng tốn của Nhà nước một xu nào vì đến ngày mà phòng Canh-nông trả bắt được nơi tiền thêm được một bộ tiền về sự trồng trọt thì không phải xin khoản ấy cũng gỡ ra. Điều dự-định ấy không xong mà tiền vẫn phải chi ra, sao nên hai năm trước ông có xin Nhà-nước lấy sổ thuế điền thổ Annam cho một nửa phần trăm chi số người-phu (nghĩa là 100 phần chỉ có nửa phần) thì cũng như thuế điền thổ Tây đã cấp cho một phần trăm.

Vấn-đề ấy sau khảo cứu xong thì cuối năm 1925 cho số bổ phần nghìn (nghĩa là 1 000 phần cho có 4 phần). Số dự toán Bắc-kỳ lại có ghi cho 29 600 đồng về năm 19.6, song số ấy chẳng thấy cấp cho phòng Canh-nông bao giờ, là vì cái số 4 phần nghìn của khoản ngoại-phụ chưa ghi vào sổ thuế năm 1926. Sau hội lại mong vào năm 1927 vậy mà nay ông xét ra khoản ấy lại cũng chưa ghi vào sổ dự-toán Bắc-kỳ năm 1927. Thành-thử nay lại phải đeo-đẳng nhờ về khoản trợ cấp mãi, nghĩa là chưa có thể hành động một cách hữu ích tức là cái nghĩa-vụ của một phòng Canh-nông ở trong xứ này.

Bởi vậy ông hội-trưởng thỉnh cầu với quan Thống-sứ rằng giúp cho phòng canh-nông có tiền mà gây lấy một việc rằng trọ, hoặc là cấp cho khoản ngoại phụ 4 phần nghìn lấy vào số điền thổ Annam.

Vấn đề định trâu bò thì xem ra đã đến lúc trừ-tuyệt, nhưng thuyền thoảng vẫn thấy chỗ này hoặc chỗ kia có phát bệnh dịch, như mấy tháng đầu năm qua hội nhất là tỉnh Sơn-la. Vậy sở thấy phải cần mẫn hơn mới được, số sức viên thầy thuốc tuy ít nhưng phải tăng lên, và phải đặt thêm sở thú-y ở trên mạn ngược vì đó tức là cái nguồn chăn nuôi của miền trung-châu vậy.

Năm nay các nông-dân Annam trong mấy tỉnh thật là khốn khổ. Tại nhà nước đến các tư-gia điền lấm hết ngoài vụ đê đỡ sự tai hại mà cũng không cứu được hết người đói. Vì cái số người cần phải chẩn cấp nhiều quá, cho nên ông hội trưởng trình rằng chỉ nên cấp cho những người già mà tàn tật, cùng là dân bà trẻ con không làm nặng được mà thôi, còn những người đàn ông khỏe mạnh chỉ khi nào không kiếm được việc làm cho hộ thì mới nên chẩn cấp, vẫn những người trắng kiệt nhịn đi làm ở các xưởng cho sở lục-lộ, cho các mỏ, các đồn điền thì đỡ được nhiều mà khỏi, gợi khi cày cấy được rồi lấy trả về thì lại bớt đi được lượt ít tiền nữa. Thiết tưởng các cơ-sở chính Tây Nam nên dẫn dụ cho họ như thế thì phải. Nhưng trước hết là phải mong rằng các công sở có chức-trách giải quyết thế nào cho thỏa lòng dân sẽ ra những cái tai nạn lớn như thế nữa.

Sau hết ông hội-trưởng có mời quan Thống-sứ thuyền thoảng đến thăm các đồn điền để biết công cho các nhà điền-chủ.

Quan Thống-sứ đáp rằng ngài lấy làm hân hạnh được trực tiếp với các hội-viên đều là người có trí quyết cả. Ngài nói rằng ngày sau buổi chính phục xong, xứ này chưa bình phục được hẳn mà các nhà kỹ nghệ Tây chẳng e sợ gì mà cũng đem làm ăn ở những miền hoang rậm, như thế thật đã dự được một phần lớn vào việc trị an vậy. Những người điền chủ thanh niên sinh trưởng ở thuộc địa nay cũng nói theo cái gương can-đảm của ông cha mà làm lụng.

Quan Thống sứ lại chào mừng các ông hội-viên Nam đã và mới là những tay giúp việc quí báu cho phòng Canh nông và tiên biết rằng việc nông là nguồn lợi thứ nhất của thuộc địa thì tất phải nhờ về sự yên ổn và sự tin mến lẫn nhau thì mới phát đạt được.

Đoạn rồi quan Thống sứ mời hội-đồng bàn lấy tên trị-sự thì trong số 10 vé bàn có những ông này được trúng cử.

Hội-trưởng: M. Borel 9 phiếu.

Phó Hội-trưởng: M. Leconte 9 phiếu.

Thư-ký: M. Maldan 9 phiếu.

Thủ-quỹ: M. Verneuil 9 phiếu.

Quan Thống-sứ mừng tòa trị-sự mới; rồi đến 16 giờ 45 lại về.

Hội-đồng liền làm việc ngay, và cử các bạn như sau này:

Dự Hội-đồng chiếu-phê: M. Borel.

Dự Hội-đồng quản trị hải-sản Haiphong: M. Verneuil.

Dự Hội-đồng học-bổng cho trẻ con Tây:

Hội-viên thực-thụ: M. Maldan.

Hội-viên dự-khuyết: M. Verdier.

Dự Hội-đồng về sinh: M. Leconte.

Dự Hội-đồng cải-lương trường Thú y:

Hội-viên thực-thụ: M. Leconte.

Hội-viên dự khuyết: M. Borel.

Dự hội-đồng chẩn nuôi:

Hội-viên thực thụ: MM. Chouquet và Verdier.

Hội viên dự-khuyết: M. Sarrot.

Dự Hội-đồng quan-thuế: MM. Verdier, Maldan và Verceuil.

Dự Hội đồng xét thổ thổ:

Hội-viên thực-thụ: M. Bonnafont

Hội-viên dự-khuyết: M. Guillaume.

Dự Hội-đồng kiểm soát trường Canh-nông thực-hành Tuyên-quang

Hội-viên thực-thụ: MM. Maldan, Trần-văn-Thông.

Hội-viên dự-khuyết: M. Verdier.

Dự Hội-đồng cải-lương trường Cao-đẳng nông-lâm:

Hội-viên thực-thụ: MM. Maldan, Trần-văn-Thông.

Hội-viên dự-khuyết: M. Verdier.

Dự Hội-đồng bình vực cho các nguồi tàn tật về cuộc chiến-tranh:

MM. Farreras, Reynaud.

Dự Hội-đồng đặt điền-thổ và hội-đồng lấy nhà đất:

MM. Vernenil, Farreras.

Dự Hội-đồng bảo-vệ các con nuôi của nước: MM. Farreras, Reynaud.

Dự Hội-đồng Hội-chợ Hanoi: MM. Docteur le Roy des Barres, Verneuil.

Dự Hội-đồng cây máy: M. Docteur le Roy des Barres

Dự Hội-đồng xét quan thuế: MM. Verdier, Bonnafont, Guillaume.

Lệ-luật lao-động. — Quan Thống-sứ có hỏi ý kiến hội-đồng có nên thi-hành ở đây cái lệ một ngày làm 8 giờ lại các công nghệ bằng gỗ và công nghệ hầm-chỉ là việc của các hội bên Tây yên-cầu không thì hội-đồng viện lẽ rằng thợ Annam bắt cứ làm nghề gì thật ra chẳng làm quá 8 giờ một ngày bao giờ, vậy *đồng thanh* trả lời quan Thống-sứ rằng cứ xin theo lệ cũ xưa nay, như trước kia mỗi khi có bàn đến vấn-đề này thì hội-đồng vẫn chỉ trả lời như thế mà thôi, sau nhân hội-đồng thiết nghị rằng việc làm ở đây nên để cho người chủ lấn người làm cùng được tự-do.

(*Còn nữa*)

CHỈ CÒ MỘT THỨ THÔI

Thuốc đau mắt vàng rất công-hiệu mà quý-khách đã hoan nghênh lấy nay thì ở trên lọ thuốc phải có hiệu rõ *COLLYRE JAUNE selon la formule du Dr Casanas*.

Thuốc cũng vàng, giấy giản lọ cũng vàng mà giấy bọc cũng vàng, các quý khách nên đòi bằng được như thế thì mới khỏi nhầm. 3020

Trong ngạch cai trị. — Quan cai-trị Bouche: Công-sứ Hải-dương về phép nghỉ mấy tháng trước, đã xuống tàu trở sang đây, chừng tháng sau thì tới nơi. Nghe nói ông lại nhận chức cũ.

M. Sallenfest de Sourdeval, phó cai trị hạng nhất, bắt hạn nghỉ, nay bổ làm chánh phòng thư-ký quan Đốc-lý Nam-định, thay M. Kerdavid về nghỉ.

Việc Durupt. — Quan cố-vấn Tridon và quan phó Chưởng-lý Rozé mấy hôm nữa sẽ cùng với một viên lục-sự Tây lên Lai-châu để xét việc Durupt đồng phạm về việc giết chết mấy người Annam ở trên ấy.

Tòa Thượng-thẩm. — Chiều hôm qua tòa Thượng-thẩm còn xử những việc sau này:

Việc ăn cắp ở hiệu Gô-đa. — Ngày 19 août 1926 vào hồi 1 giờ 30, M. Bigot là người coi ở hiệu Gô-đa có bắt được Ng-tiến-Kiên nấp vào cái tủ để gian hàng đồ gỗ trên gác, khám trong mình thì bắt được 11 cái đồng hồ bàn, và những bi-tết cùng các đồ lặt vặt ăn cắp của hiệu ấy. Xem xét thì lại tìm thấy một cái đồng hồ treo giấu ở ngăn kéo bàn để phòng ngủ, Nhưng đồng hồ ấy lên dây không được nữa rồi. Hỏi thì Nguyễn-Kiên khai là những đồ ấy do Võ-Đán là cai bán hàng ở ngăn hàng bán đồ nữ-trang ăn cắp rồi giấu ở các tủ ngăn hàng đồ gỗ, để cho tên ấy vào lấy đem ra, nhưng mới mở tủ ra, chưa vào lấy thì người đàm tiếp khách đứng ngay vào chỗ cửa tủ, mãi đến tối hết giờ cũng chưa ra được, thành tuổ bị bắt. Nhưng hỏi thì Võ-Đán không nhận lẽ gì. Tòa án Trùng-trị Hanoi phạt Ng-tiến-Kiên 5 năm tù và phải bồi 11 cái đồng hồ cho hiệu Gô đa và tha cho Võ-Đán vì xét không có chứng cớ. Tòa Thượng-thẩm giảm tội tù cho tên Kiên xuống 2 năm tù và y án tha cho Võ-Đán.

Việc đánh nhau ở đền hàng Trống. — Tư-xa đến năng Trống vẫn giao cho thủ tự trông nom việc thờ tự. Đến nay cho lý dịch phố ấy không bằng lòng cho thủ tự trông nom nữa, vì tự-tế hai bên xích nhau, nên tòa án về việc hộ, trước khi xử, có cho biên cả các đồ thờ và quyền trữ những lễ nong các con cũng cái bàn đem cúng. Một hôm ký dịch là Võ-đình-Khoa thấy con người thủ-tự là Võ-tá Châu đến trảo cái quạt máy mốc ở đền mới tìm lấy, rồi cùng những ký dịch khác đánh tát. Tên án Trùng-trị Hanoi phạt ký dịch Ng-đình-Khoa 25 quan và 10 đồng bồi thường cho bên nguyên đơn và tha cho bọn người ký-dịch khác can liên vào việc đánh nhau ấy, vì không đủ chứng cớ. Tòa Thượng-thẩm y án.

Buôn người. — Ng-văn-Nhượng bị bắt về tội đỗ một đứa con gái 16 đem xuống tàu thủy đưa vô quê để bán phải tòa án Trùng-trị Haiphong phạt 6 tháng tù thì nay tòa Thượng-thẩm xét lại y án.

Ngạch quan lại. — M. Hoàng-văn-Bổi, hàng tá Chợ-mọc, phủ Yên-bình (Tuyên-quang) và M. Ma-doãn-Thanh, hàng tá Na-hang, châu Chiêm-hóa, nay đổi lẫn cho nhau.

Lại việc tiêu tiền kẽm. — Báo *Avenir du Tonkin* đăng rằng vừa có trát bắt một người Tây, làm thủ-quỹ cho một cửa hàng lớn ở đây có tiêu mất một mớn tiền kẽm nặng, hiện nay hai vợ chồng đương đi nghỉ mát tại Sầm sơn. Hai vợ chồng đi nghỉ mát ở đấy từ rất đầu tháng, vừa rồi có đưa về Hanoi lĩnh lương tháng là 650$, rồi lại đi nghỉ mát ngay; sau người ta xét sổ ra mới biết là người thủ quỹ ấy đi tiêu tiền mất mớn tiền quỹ to lắm. Bởi vậy nay đã có trát bắt về để xét hỏi.

Ngạch cô đỡ. — Mme Đỗ thị-Sen, cựu học-sinh trường cô đỡ, nay bổ làm khám bộ cô đỡ thường hạng tư.

Hai buổi diễn kịch giúp đồng bào bị lụt. — Tối thứ bảy 20 và tối chủ nhật 21 novembre 1926, tại nhà hát lớn ở phố Tràng-tiền, đúng tám giờ rưỡi sẽ diễn hàn kịch *Nhất phiến băng tâm* để lấy tiền giúp anh em đồng-bào bị lụt ở Bắc-kỳ.

Quan Đốc-lý thành phố và Hội-đồng trung ương hội cứu-tế cũng chứng kiến cho việc nghĩa này.

Vở kịch «Nhất phiến băng tâm» là trước diễn tại rạp Cải lương hí-viện, đã được bà con trong thành phố rất hoan nghênh, nhưng không đủ chỗ ngồi, nhiều người phải về không, chưa được dự xuân hát đặc biệt ấy.

Mong rằng bà con trong Hà-thành cũng các tỉnh lân cận đến chứng giám cho đông, trước là mua vui, sau là làm phúc cứu với đồng bào trong khi hoạn nạn.

Kịch nhất phiến băng tâm đã lần này là lần cuối cùng, xin mọi lượt quý mua vé mau mau kẻo hết.

Bắt đầu bán vé từ ngày 17 novembre 1926 tại: Hiệu Ngọc-thạch ở phố hàng Bồ, hiệu Nam-thành ở hồ Hoàn-kiếm và rạp Cải-lương hí-viện ở phố hàng Bạc.

La Direction Kanh lại cáo.

Cháy. — Vào hồi 2 giờ chiều hôm nay phát hỏa tại nhà Mme Ng-bị-Lý, 70 tuổi ở phố Bờ sông mã số 170. Nguyên người nhà đánh đổ một cái đèn dầu tây, rồi tiện bén lên sàn gác cháy mất cái mái nhà tầng trên gác.

Được tin cháy, ông chánh sở Cảnh-binh Trần và hàng Bông đến dẫn, cùng ba người đội-xếp Tây, và sở ba xe ô-tô chữa cháy, cho nên cái một lúc là tắt được lần ngọn lửa. Cũng biết hại tất cả bao nhiêu, nhà bị cháy vẫn còn bàng muối

Một việc lừa đảo. — Theo trát quan chánh-án Tòa án đệ nhị cấp tỉnh Hải-dương viên Sen-đầm tỉnh Bắc-ninh đã đến phủ Từ-sơn (Bắc-ninh) tìm bắt tên Ng-mạnh-Phan, quán tại Hải-dương, can về một việc lừa đảo.

Đem lên đồn-điền Tri-tử. — Ng-văn-Nuôi, 11 tuổi. Nguyễn-văn-Nhơ, 12 tuổi, không có chỗ ở, không có cha mẹ, không có cách gì sinh nhai, vậy đã đem lên đồn điền Tri-tử, cho đến khi trưởng thành.

Cái nạn ô tô. — Ngày hôm qua, vào hồi 5 giờ 15, cái xe hàng số PPS, 161 khi đi đến đầu phố cửa Đông rẽ ra phố Bourrie thì bị cái ô-tô chở hàng của M Badelot đụng phải. Người vẫn máy chiếc ô-tô cứ phóng hoài cho nên phải phạt 3 quan tiền lấy:

Lừa đảo. — M. Ng-v-Thịnh, bán thông-phong ở phố hàng Bồ, số 75 thưa M. Ng-v-Bát lừa mất một món đồ hàng đáng giá 166 đồng.

Đẩy tơ bắt lương. — Ng-v-Phúc 24 tuổi, làm bồi ở phố Lò-đúc số 179 bị thưa là ăn cắp của ông Cố đồ trưởng Thầy một món tiền 140 đồng, một cái giấy 100 quan và một cái đồng-hồ vàng.

Các tin vắn. — Theo lệnh của quan Biệt-lý Hanoi, sở Mật thám đã cho xét hỏi về việc Tạ-thị-Mai ở hàng Bông số 56 bị đánh.

— Sở Mật-thám đã làm biên bản về việc một người tên là Abdelhader ở phố Sông tô-lịch số 63 đi tàu thủy từ Port-Said sang Đông-dương không có vé.

MỘT VIỆC PHÁT-MINH VỀ CÁCH LỢI-DỤNG NƯỚC BỂ Ở CÁC MIỀN NHIỆT-ĐỚI

Tại viện Hàn-lâm khoa học, M. Georges Claude và M. Boucherit bày-tỏ mọi lẽ về việc có thể lợi-dụng cái tinh-trạng tiềm nhiệt ở các bể miền nhiệt-đới, bao giờ cũng lạnh, và lớp nước dưới sâu, vì cớ cho nằng nước ở lưỡng sực chảy đến mà bị lạnh đi, thành-thử hai lớp nước nhiệt độ thường chênh-lệnh nhau chừng 20°, mà tìm được cái tiềm-lực chứa trong nước bể; hai ông chứng-minh rằng nước nóng 29° để chỗ rất hết không khí, tự nhiên sôi lên, mà bốc nên hơi nước, dẫn rằng cái áp lực không có mấy, nhưng cũng đủ làm cho một cái máy quay chạy được.

Cứ như việc thí nghiệm tính toán, thì ở các bể miền nhiệt-đới có thể thu được nhiều tiềm lực lắm, mỗi một giây đồng-hồ về một thước đứng nước lạnh hay nước ấm có thể lấy được 408.000 kilowatts động-lực. Đặt các máy móc để thu lấy động-lực ấy, tính ra cũng không tốn hơn đặt các máy móc để thu động-lực ở các nơi thác nước hiện có lợi. Khi có các máy nước ấy lại làm cho ở bể có các dòng nước lạnh chảy rất mạnh, có thể hoàn-toàn được cả khí-hậu các miền nhiệt-đới nữa. (*A. R. I. P.*)

CÁC NHÀ DÙNG ĐỒ ÁNH NÊN BIẾT

Vì hiệu báo chỗ Monsieur, 54 phố Paul Bert, Hanoi mua nhiều, và mua được rẻ, nên hiệu lấy lại có thể bán được các chất Hyposulfite de Soude, Bisulfite de Soude, Sulfite de Soude, Hydroquinone, và tất cả các thứ dùng vào nghề ảnh được giá rất rẻ.

Viết thư mà hỏi giá.

Hội-chợ Hanoi

Mọi việc ở Hội-chợ năm nay sẽ bắt đầu từ ngày 28 Novembre, đến ngày 12 Décembre thì thôi.

Quan Đốc-lý Bi-cơ-man

Y-khoa tiến-sĩ

Chữa các chứng bệnh đàn ông, đàn bà, con gái, các chứng khí hư, các bệnh sốt thường, sốt rét ngã nước, các bệnh lậu, giang mai, lẻ, đau mắt, các chứng sài ghẻ con.

Phòng khám bệnh chính tại phố hàng Gai, số nhà 53, Hanoi, dây nói 314.

Quan Đốc-tờ có cả nhà cho người đẻ, người ốm lâu năm, ai cần lại hỏi. 512

Muốn bán một cái xe ô-tô còn tốt lắm, 15 mã-lực, 7 chỗ ngồi, thiệt có một dịp hiếm có. Hỏi tại số 49 bis, phố Paul Bert, Hanoi.

5.947

KÍNH CÁO

Hàng ngày nhiều bạn độc-giả gửi giấy đến cảm ơn chúng tôi về cái phép chăng tôi đã công bố lên báo chương: là phép pha một lọ QUINTONINE mất có 0 $ 80 vào một chai rượu vang mà chế lấy một chai rượu bổ.

Bán tại hiệu báo chế L. BLANC, Rue Paul-Bert, Hanoi.

Ghé văn muốn bán. Hỏi ở nhà báo.

LE TRESOR SOUS MARIN

Đại phim ảnh tiểu-thuyết 10 hồi

CHIẾU TẠI RẠP

FAMI-Y-CINÉMA

Hồi thứ 1, 2, và 3 chiếu ngày thứ tư 17 đến thứ sáu 19 novembre.

Hồi thứ 4, 5, v 6 chiếu ngày thứ tư 24 đến thứ sáu 26 novembre

Hồi thứ 7, 8, 9, và 10, chiếu ngày thứ tư 1 đến ngày thứ sáu 3 Décembre 1926.

PHÒNG - THĂM - BỆNH

CỦA QUAN

Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Thương thọ độ nghị đẳng Bắc-đẩu bội-tinh.

Nguyên chuyên về ngoại-khoa tại Bệnh-viện Tenia, Ven, Ribet, Cauchoux Port-Said (Ai-cập) 3 năm.

Ngoại khoa, bộ-sinh, chữa mắt và các bệnh bộ-hạ lậu, bệnh giang mai

(sáu chữa bệnh: Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 14 — đến 17 —

PHÒNG BỆNH: Số 3 Đông ngạc, Tân-Xã GIẤY ĐÀM-THOẠI: 664 Hồ 20

Phòng khám bệnh tại: HƯƠNG GIA-LONG, 32, GIẤY NÓI SỐ 236

3013.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

TẬP DỊCH PHÁP-VĂN

Apprendre pour comprendre

(Suite)

Quand vous venez vous asseoir, mes jeunes amis, sur les bancs d'une Université, c'est à l'école de la raison et de la justice que vous vous mettez. Plus un monument doit s'élever haut, plus ses fondements doivent être solides, c'est la principale vertu de la culture occidentale de savoir par l'étude solide d'un programme volontairement restreint, faire apparaître nettement les idées générales, affirmer le jugement, stimuler l'imagination. D'autres pays, pour gagner du temps, réduisent volontiers leur enseignement technique, à un ensemble de recettes, qu'on apprend sans les comprendre et sans en approfondir les raisons.

Vous, mes jeunes auditeurs, qui vivez dans un pays où les initiatives sont si nécessaires et si fécondes, vous profiterez pleinement des vertus propres de la culture occidentale, mais à une condition : c'est de vous efforcer de comprendre à fond ce qui vous sera enseigné, quand vous travaillez, ne songez ni à un diplôme, ni à un titre, si utiles qu'ils puissent vous être, ne songez qu'à pénétrer le sens et les raisons des vérités positives que vous exposent vos maîtres. Une longue tradition a développé chez vous puissamment la mémoire : c'est un instrument précieux à condition qu'elle ne soit qu'un instrument. On ne doit apprendre que pour comprendre. Alors, non seulement vous serez mieux armés pour la vie et plus capables de surmonter les difficultés inattendues, mais vous serez de meilleurs serviteurs de votre pays, de son progrès, et vous connaîtrez les joies vivifiantes et moralisatrices de la vérité.

Et il est un dernier conseil que mon âge me permet de vous donner : si lente que puisse vous paraître l'évolution quotidienne des choses, ne soyez pas trop impatients. A l'aube de la vie, on voudrait changer le monde d'un coup de baguette. Mais les transformations profondes et durables d'une société, l'adoptation d'antiques civilisations à la vie moderne, ne peuvent se réaliser qu'avec la collaboration du temps... Plus tard, quand vos cheveux seront gris et quand vous jetterez les yeux en arrière, vous serez stupéfaits du chemin parcouru, jour après jour, dans la voie du progrès, et vous constaterez avec orgueil que l'Indochine aura su remplir la mission grandiose que lui assigne l'avenir : jeter un pont idéal entre les deux faces de la terre, entre les modernes civilisations d'Occident et les antiques civilisations d'Asie.

M. Painlevé

Học để hiểu

(Tiếp theo)

Các bạn thanh-niên ơi, khi các bạn đến ngồi trên ghế trong một trường đại-học, là các bạn đã ngồi ở trường lẽ phải và công lý vậy. Một lâu-đài càng cao bao nhiêu thì nền móng phải bền chắc bấy nhiêu. Ấy là đức-tính chính của văn-hóa Tây-phương bởi sự nghiên cứu sâu sắc, một chương-trình cố-ý thu thập mà làm tỏ rõ những ý-tưởng bao quát hết ý-tưởng khác, làm cho sự phán đoán được chắc chắn, tưởng tượng được khích động. Có nhiều nước muốn cho chóng tự rút ngắn điều thường dùng chỉ học cho biết, không cần hiểu, không cần phải tìm tòi lẽ kia lẽ khác nhiều nữa.

Các bạn thanh-niên thính-giả, các bạn sinh-trưởng trong một xứ mà trí phán-minh rất phải có mà mới tốt biết bao, các bạn được hưởng hết tất cả những đức tính riêng của văn-học phương Tây, song cần theo một điều là các bạn phải có sức hiểu thấu những điều các bạn học. Khi các bạn làm việc, các bạn đừng nên nghĩ đến bằng mọ, thước tấc, tuy có ích cho các bạn thật-sự, các bạn chỉ nên nghĩ đến sự học cho tinh-vi, những nghĩa-lý cần chân-ý — mà các thầy giáo sẽ cố hết bày cho các bạn. Một sự di truyền đời đời đã làm cho sự ký-ức của các bạn phát triển mạnh mẽ biết bao : đó là một cái đồ dùng rất quý báu, song cũng cần rằng sự ký-ức chỉ là một thứ đồ dùng. Người ta chỉ cất học để hiểu mà thôi. Vậy, không nhường là các bạn sẽ đã khi giỏi chắc-chắn để cạnh tranh với đời, và có thể vượt qua những sự khó khăn rắc rối, lại còn là người giúp việc rất tốt cho nước mình, cho sự tiến-hóa của chân lý về đạo đức tinh tinh.

Sau cùng tôi lấy cái tuổi tôi xin khuyên các bạn một điều là sự tiến-hóa hàng ngày, tuy chậm chạp mấy đâu, các bạn không nên nóng nảy quá. Lúc ta còn thanh-niên, ta muốn thay đổi ngay thế-giới như dùng phép thần-tiên. Song những việc thay đổi lâu bền của một xã hội cho sự thích hợp tây nghi của văn-minh sẽ với sự sinh hoạt đời nay phải có thì giờ mới thành được về sau, khi các bạn đến đã điềm tuyết và khi các bạn ngành nhìn về trước, các bạn sẽ phải kinh ngạc về con đường đã đi, ngày một, ngày hai, trên con đường tiến-hóa và các bạn sẽ ngẫm thấy một cách đầy ý vị rằng Đông-dương này đã làm đẩy đủ nỗi cái công cuộc vĩ đại nghìn thu, xây đắp một cái nền tư-tưởng nối hai mặt đất liền nhau : văn-minh Tây-phương cận lại với văn-minh A-Đông thượng cổ.

Trần-Anh

LỆ ĐỔI CHỖ Ở

Xin các bạn mua báo, khi đổi chỗ ở, muốn báo quán gửi đến chỗ mới, thì gửi cho báo-quán cái giấy quán báo, chứa lại thế nào thì biên rõ rằng vào đấy, và gửi theo hai hào (0$20) bằng tem cũng được để chúng tôi gửi giấy quán khác.

Đã ai không gửi giấy theo thể thì đã nguyên cớ gì hoặc phải tốn nhiều hơn.

Cuộc đua xe đạp vòng quanh nước Pháp năm nay

(Tiếp theo)

Kết quả 10 đoạn đầu 3.475 km.

1. Lucien Buysse	144	giờ	8' 55"
2. Taillieu	144	»	40' 4"
3 Dejonghe	144	»	46' 45"
4. Parmentier	144	»	56' 13"
5. Cavelier	145	»	4' 5"
5 Beeckman	145	»	9' 10"
7. Franz	145	»	13' 6"
8. Sellier	145	»	17' 26"
9. Aymo	145	»	22' 19"
10. Vansembrouck	145	»	31' 51"
11 Jules Buysse	145	»	44' 2"
12. Van de Castecle	145	»	47' 59"
13 Bellenger	145	»	49'
14. Bidot	146	»	20' 16"
15 Van Dam	146	»	37' 2"
16. Rossignoli	146	»	37' 19"
17. Devos	147	»	1.' 38"
18 Dossche	147	»	16' 26"

Đoạn Bayonne-Luchon, tuy không dài mấy, nhưng lại rất khó, v nhiều nỗi hiểm đèo. lại thêm trời mưa suốt ngày, bàn lầy khó chạy, có nhiều quãng phải xuống dắt xe, nên đến 11 chậm cả. Trance và sau cùng, mãi đến 11 giờ đêm mới tới nơi có quãng phải đi chân, mười một lạnh cùng, lại thêm tối trời như mực, đi những quãng đường sình sa lầy, kể đã niêm rồi. Nhưng Decorte còn chậm hơn, mãi đến hơn 11 giờ đêm mới kịp lên vào nơi kiểm-soát. Thật là một cuộc đường-trường rất khó nhọc và rất trở ngại vậy.

Đoạn thứ 11 — Luchon - Perpignan

8 Juillet — 323 km.

Khởi-hành 4 giờ sáng, có 54 người, được buổi tối trời, và đường đất ráo còn khá hơn đoạn trên kia, tuy đèo cao, đèo thấp cũng có, nhưng được trời tạnh gió im, nên ai nấy còn có thể tự tại tây sức mà đẹp đi được. Anh em Buysse rất là hăng đùa Lucien một mình chạy trước, qua Axles Thermes (168 km.) được 5 km. rồi đến chân một cái đèo, đi nhanh mới chừng 28 cây một giờ, lên cao 720 thước, đèo này cao hơn bình địa chừng 1.930 thước.

Lucien tới Rerens, đi được 7 km. thì nhanh hơn bọn Engler, Aymo, Dejonghe, Mertens, Delannoy, Jules Buysse, Parmentier, và Omer Huysse chừng 2 phút 30 giây, mà khi đến Sainte thì Lucien lại được lợi thêm 3 phút 50 giây nữa.

Đi được ít lâu nữa, thì Lucien Buysse đã nhanh hơn bọn sau 7 phút 20 giây, rồi trèo lên một cái đèo cao 1.140 thước và cao hơn thành Axles-Thermes chừng 400 thước.

Khi xuống đèo núi Puymorens (cao 1 931 thước) thì Jules Buysse cũng bỏ tại sau mà theo đuổi anh hắn. Đến Bourg Madame (cách Luchon 222 km.) thì kém anh hắn 8 phút 30 giây, lên đèo Puralet thì chỉ kém Lucien có 6 phút thôi.

Mertens cũng bỏ tại mình mà đạp theo anh em Buysse. Qua nơi kiểm soát Prades (279 km.) thì Jules kém Lucien có 4 phút rưỡi thôi, và nhanh hơn Mertens 10 phút rưỡi, bọn Van de Castecle, Bellenger, Franz và Dejongle lại chậm hơn Mertens 1 phút nữa.

Đoạn này thật đáng khen Quy cho hai anh em Buysse, đã cầm cự gắng sức, một mạch tiến hành, trước sau liên-phong, leo trèo tuyệt giỏi, cho nên toàng bộ Buỉ-chiến tới Perpignan anh em hắn đều lấy làm vui vẻ lắm hôn lẫn nhau. Tính ra Lucien đi hết 12 giờ 31 phút 16 giây, Jules đi hết 12 giờ 38 phút 31 giây. Mertens thứ 3, đi hết 12 giờ 48 phút 6 giây; Franz thứ 4, Van de Castecle thứ 5 và Bellenger thứ 6, đều đi hết 12 giờ 49 phút 7 giây v. v.

Cuối đoạn này, ta thử đố với cái biểu tạm thống-kê, thì Lucien Buysse lại càng vững vàng chắc chắn, nghĩa là cộng 11 đoạn 3.788 km. Lucien đứng nhất đi hết 156 giờ 35 phút 11 giây, hoặc người thứ nhì là Dejonghe chừng 64 phút 41 giây. Nếu sau này cứ vững bền mà chạy mãi, thì chắc không khi nào chịu kém ai vậy.

Đoạn thứ 12 — Perpignan-Toulon

10 Juillet — 427 km.

Là đoạn dài thứ nhì trong toàn cuộc, nhưng được đường để đi, nên 50 nhà binh yêu qua Provence. Đoạn rải De orte làm tiên phong qua tỉnh Montpellier (166 km.) thì đến Nimes (215 km.) chậm, mất ngót 2 giờ, Vì dọc đường gió thổi mạnh quá, nên các nhà đi từ từ, Dejonghe cũng bị nỗ hành ở giữa đường, để họa thì rồi trên sẽ lên Bêla Salon, vì trong một con đường khó-khăn, Lejonghe lại bị gãy một bánh xe nhưng may có Alancourt là người cùng tự với mình, liền tháo ngay bánh xe của mình mà thay cho Dejonghe, nên Dejonghe được thoát nạn (Dejonghe được vào hạt nhì trong hiểm tam thống kê, rồi Alancourt sẽ giáp).

Tesi (bạn thi riêng) là người Toulon, đoạn này về tới tỉnh nhà, nên hăng hái lắm. Khi đã qua nơi kiểm soát ở Salon rồi, độc một mình dắt đầu chạy trước. Lucien Buysse phải cố gắng lắm sau 2 người đi nhanh hơn tại thứ hai, chừng 1 phút 20 giây. Qua Lançon, xuống một cái dốc nhỏ Servi Tesi không rõ thận nên bị ngã một cái thật ra dàng lắm bánh không đi được nữa, và bị thương ở cánh tay trái, nên phải bỏ thi. Tuy rất tiếc thay cho Tesi, đã can đảm ra tài để tranh đấu với các nhà địch thủ, mà lại bất hạnh thế, bỏ lỡ Gênes không có sự may hèm ở đâu xảy ra, thì chắc khi về tới toulon, sẽ được nhiều người hoan nghênh và ngợi khen đấy nhỉ!

(Còn nữa) Phy Tohin-Long

TAXÉOL ROGIER

Thuốc chuyên-môn rất mạnh để trị bệnh lậu. Trị các bệnh như Gonnorrhée. — Cystite. — Catarrhe vésical rất hiệu. — Là một thứ thuốc mới các ông thầy thuốc ở thuộc-địa đều khuyên dùng thuốc ấy.

Giá một lọ: 1$00

BÁN TẠI HIỆU Báo-chế

L. BLANC

51, phố Paul-Bert, Hanoi

LAN-PHƯƠNG

79, Hàng Đào, Hanoi

Bán-hiệu chuyên làm khăn xếp đã lâu năm, làm được kiểu dáng đẹp để chắc chắn hơn mọi nơi. Nay có làm cả mũ nút chai (liège) đủ các lối. Hàng gửi lĩnh hóa giao ngân, nhưng phải gởi một phần tiền trước.

Khăn 7 nếp không kể chữ nhân

Nhiễu tây. . . . . 3$80 - 3$00 | Lượt. . 2$50 - 2$00 - 1$20 - 0$60

Mũ nút chai : 3$00 - 2$50

Allez voir la dernière création

AUTOMOBILES FORD S. A.

Ford

Succ. Quai Aulagnac ASNIÈRES (Seine)

AU GARAGE AVIAT

AGENT : Angle des Boulevards Rialan et Gambetta — HANOI

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

Số 106

BẮC-TỐNG

Dương-gia-tướng

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Bát-vương điền-hạ lại sang các tướng tiến thẳng về lối *Tam quan trại*. Vừa đi khỏi đấy, lại gặp một toán binh-mã kéo đến, tức là *Dương* lục-lang thân-hành đến để nghênh tiếp. *Bát-vương* điện-hạ trông thấy *Dương* lục-lang, mừng rỡ kể sao cho xiết, hai người giống ngựa ngang nhau sóng đi.

Khi vào đến trong quân-trướng mười vị đại-thần chia theo thứ-tự mà ngồi. *Dương* lục-lang truyền mở tiệc để khoản đãi. Các quan đại-thần cũng nhau nâng rượu rất vui vẻ.

Tiệc đến nửa chừng, *Dương* lục-lang đứng dậy mà hỏi rằng :

— Dám hỏi *Bát vương* điện-hạ cùng các quan đại-thần ngày nay tới đây tất có muốn chi giáo cho chúng tôi điều gì chăng ?

Bát-vương điện-hạ nói :

— Chúng tôi qua đây là có ý muốn bàn với thượng-quan một việc. Số là vừa rồi thánh-thượng muốn thu-phục nước *Liêu*, có sai đem gian-hàn là *Vương-khâm* đem sắc chỉ sang thương-nghị với *Tiêu* thái-hậu bắt phải đứng nộp bản-đồ chín châu thì sẽ bỉ nước binh-đao. Sau *Tiêu* thái-hậu phúc thư xin cho mười vị đại-thần đến hội tại *Cửa long cốc* để bàn bên cùng nhau giao-hòa. Bởi vậy thánh-thượng giáng chỉ, sai bọn chúng tôi đi, nhưng chúng tôi trộm nghĩ cái kế này là do đứa gian-thần *Vương khâm* bày ra. Chúng tôi đi chuyến này không khác nào như đem đầu mà vào để miệng hổ, thế lòng biếu-tâm được tinh-mịch. Nay chúng tôi tới đây chỉ có định mượn quân đi giúp, để phá cái gian mưu của người nước *Liêu* vậy.

Dương lục-lang đáp rằng :

— Hôm trước chúng tôi đã sai người đón bắt đứa gian-tặc ấy, để trả cái tai-họa cho mai sau, không ngờ hắn lại theo lối sông *hoàng-hà* mà sang nước *Liêu*. Nay bản đồ đúng gian mưu, muốn liền các vị đại-thần Trung quốc, vậy cái bản-đồ ấy chúng tôi tất phải đem quân đi giếp, quyết sao lấy được bản đồ chín châu nước *Liêu* mới nghe.

Bát-vương mừng rỡ mà rằng :

Tướng-quân có lòng giúp cho thì thật là nhờ về cái bóng-phúc của thánh-thượng vậy.

Tiệc rượu tàn ấy mãi đến canh khuya mới tan. Ngày hôm sau *Dương* lục-lang sai bọn *Mạnh lương*, *Nhạc thắng*, *Tiêu tán*, *Lâm thiết-sang*, *Tống thiết bằng*, *Đa thiết kỳ*, *Bằng-thiên cổ*, *Vương kỳ Mạnh-đức*, *Trần-lâm*, *Sát cảm*, *Lang thiên*, *Lang-vạn*, *Trương cái*, *Lưu sửu* và *Lý-ngọc* có thấy bọn hai mươi người đến để nghe lệnh.

Dương lục-lang nói :

— Chuyến đi này tất sao cũng gây chuyện binh-đao, nên tướng nên lưu ấm cẩn-thận, để mà hộ-trợ cho các quan đại thần mới được.

Nhạc-thắng nói :

— Dám xin chỉ quan hàng tôi chỉ có quá. *Liêu* muốn bỉ bọn chúng tôi, thì sinh lòng nghi ngại mà không đến đâu hàng, bà chẳng lỡ việc lắm ra !

Dương lục-lang nói :

— Tôi sẽ có mưu-kế. Bấy giờ các tướng mỗi người xách một cái bao, áo, giả cách làm người theo hầu. Trong bao chứa sẵn đồ khí-giới, rồi để trên-phục lên trên. Lại dùng ống tre, cắt hai giống một giống trên gắn sáp dung nước uống, còn giống dưới chứa các đồ khí-giới. Về sự thi-thố, vi bằng xảy có việc gì mà phải cần đến đến các đồ khí-giới thì bấy giờ sẽ tùy cơ ứng biến.

Bọn *Nhạc-thắng* vâng lệnh lui ra. Ngày ngày hôm sau, *Bát vương* điện hạ các-từ *Dương* lục-lang, rồi cùng các quan đại-thần tự *Tam-quan trại* thẳng đường đi sang *Cửa long cốc*. Bấy giờ đang đầu mùa đông, tiết trời rất lạnh, gió bắc hắt-hiu, mấy tiếng nhạn kêu trên không, nghe rất sầu thảm.

Mười vị đại-thần ngồi trên mình ngựa, trông thấy hai bên đường xương người phơi trắng, sông những mạch máu giáp đầy và ngọn giáo gãy, còn bỏ mặc nằm bừa bãi mỗi chiến một nơi.

Bát vương điện hạ thở dài mà than rằng :

Đây là cuộc chiến-trường cũ đời *Bản Châu* thuở trước, đồng xương vô-định đã cao bằng đầu, khiến cho người sau ai trông thấy cũng phải động lòng thương xót.

Tin ấy truyền đến *U châu*, *Tiêu* thái-hậu sai *Da luật-học cổ* cầm chức hành dinh tổng-quản đem một vạn tinh-binh đi sang đóng trước ở *Cửa long-cốc* để đợi cùng các quan đại-thần bàn *Tống* hội nghị.

Da luật học cổ vâng lệnh, đem quân sang *Cửa long-cốc*, hạ trại ở phía chính bắc. Ngày hôm sau, *Da luật học-cổ* đi quanh trong hàng trại để xem xét thấy đã tề một lượt.

Khi trở về trại, *Da-luật học cổ* bèn hai viên nha-tướng là *Tạ-lưu* và *Trương-mãnh* vào lệnh thương nghị mưu kế.

— Ta xem chỗ này, bốn mặt đều là tuyết-lộ, chỉ còn một khu bình-nguyên ở phía đông ta, có thể đóng được năm sáu trăm ngựa, vậy ta nên đặt tiệc hội-kiến ở chỗ ấy, rồi sẽ tùy cơ ứng biến.

Tạ lưu nói :

— Cẩn-tướng nghĩ được kế ấy thật là cao-kiến !

Nói chưa dứt lời thì người báo mười vị đại-thần tới *Tống* đã đến. *Da-luật học cổ* truyền cho tinh-binh mai phục sẵn nơi, rồi tự đem một toán quân ra nghênh tiếp. *Bát-vương* điện-hạ ngồi trên mình ngựa trông thấy *Da-luật học cổ*, liền thi lễ chào.

Bát-vương điện-hạ nói :

— Vua *Liêu* đã bằng lòng dâng nộp bản-đồ chín châu, tướng-quân nghĩ thế nào ?

Da luật học cổ đáp rằng :

— Chỗ trận-địa này không phải là chỗ giảng-hòa, xin để đến ngày mai mới cả các nghĩ vào hội-nghị ở trong quân-tướng.

Bát-vương điện-hạ nhận lời, rồi lại quân về hạ trại ở phía chính-nam. *Da luật học-cổ* về liền trong quân-trướng, sai người truyền gọi *Tạ lưu* và *Trương-mạnh* vào lệnh thương nghị mưu kế.

Da luật học cổ nói :

— Sáng mai ta muốn thi-hành cái kế « *Bằng môn hội âm* » như việc *Sở Hạng vương* cùng *Hàn tín* đời thuở xưa. Trong khi dự tiệc, ta gọi hai người ra đâm-thích mưu vai thì hai người phải lưu ý cẩn-thận để mà lập công.

Tạ lưu và *Trương-mãnh* đều đứng dậy nói :

— Chúng tôi xin đem hết cái tài học sinh-bình mà giúp cho được nên việc.

Da luật học cổ lại gọi quan thái-úy là *Hàn quảng-bật* mà bảo rằng :

— Tướng-quân đem một vạn tinh-binh ra mai phục ở ngoài cửa hang, đợi khi xảy có biến-động thì đem quân vây kín bốn mặt, để bắt sống các vị đại-thần bên *Tống*.

Bàn-quân bất vâng lệnh, đem quân ra đi. *Da luật học cổ* cắt đặt đâu đấy rồi, một mặt sai người sửa-soạn bày tiệc, và một mặt sai người đem thư sang mời *Bát vương* điện-hạ sang các vị đại-thần bên *Tống* sang hội-nghị, mà cấm không được đem theo các đồ khí-giới. *Bát vương* được thư xong tự-nhiên vâng lời, cùng với các tướng đi đến quân *Liêu* đóng mà về.

(Còn nữa)

Les misérables

SỐ VICTOR HUGO

(Suite)

...L'occasion était trop belle pour que la basoche n'en fît point gorge chaude. Tout de suite la parodie courut, en vers quelque peu boiteux, les galeries du Palais :

Maître Corbeau, sur un dossier perché,
Tenait dans son bec une saisie exécutoire ;
Maître Renard, par l'odeur alléché,
Lui fit à peu près de cette histoire.
Hé bonjour ! etc..

Les deux honnêtes praticiens, gênés par les quolibets et contraries dans leur port de tête par les éclats de rire qui les suivaient, résolurent de se débarrasser de leurs noms et prirent le parti de s'adresser au roi. La requête fut présentée à Louis XV le jour même où le nonce du pape, d'un côté, et le cardinal de la Roche-Aymon, de l'autre, dévotement agenouillés tous les deux, chaussèrent, en présence de sa majesté, chacun d'une pantoufle les deux pieds nus de madame Du Barry sortant du lit. Le roi, qui riait, continua de rire, passa gaiment des deux évêques aux deux procureurs, et fit à ces robins grâce de leurs noms, ou à peu près. Il fut permis, de par le roi, à maître Corbeau d'ajouter une queue à son initiale et de se nommer Corbeau ; maître Renard fut moins heureux, il ne put obtenir que de mettre un P devant son R et de s'appeler Prenard ; si bien que le deuxième nom n'était guère moins ressemblant que le premier.

Or, selon la tradiction locale, ce maître Gorbeau avait été propriétaire de la bâtisse numéroiée 50-5 : boulevard de l'Hôpital. Il était même l'auteur de la fenêtre monumentale.

De là cette mesure le nom de maison Gorbeau.

Vis-à vis le numéro 50-5 se dresse, parmi les plantations du boulevard, un grand orme aux trois quarts mort ; presque en face s'ouvre la rue de la barrière des Gobelins, rue alors sans maisons, non pavée, plantée d'arbres mal venus, verte ou fangeuse selon la saison, qui allait aboutir carrément au mur d'enceinte de Paris. Une odeur de couperose sort par bouffées des toits d'une fabrique voisine.

La barrière était tout près. En 1813, le mur d'enceinte existait encore.

Cette barrière elle-même jetait dans l'esprit des figures funeste. C'était le chemin de Bicêtre 'est par là que, sous l'empereur et la restauration, rentraient à Paris les condamnés à mort jour de leur exécution. C'est là que fut commis vers 829 ce mystérieux assassinat dit « de la barrière de Fontainebleau » dont la justice n'a pu découvrir les auteurs, problème funèbre qui n'a pas été éclairci, énigme effroyable qui n'a pas été ouverte. Faites quelques pas, vous trouvez cette fatale rue Croulebarbe où Lhach poignarda la chevrière d'Ivry au bruit du tonnerre comme dans un mélodrame. Quelques pas encore, et vous arrivez au abominables ormes effilés de la barrière Saint Jacques, cet expédient des philanthropes cachant l'échafaud, cette mesquine et honteuse place de Grève d'une société boutiquière et bourgeoise, qui a reculé devant la peine de mort, n'osant ni l'abolir avec grandeur, ni la maintenir avec autorité.

Il y a trente-sept ans, en laissant à part cette place Saint-Jacques qui était comme prédestinée et qui a toujours été horrible, le point le plus morne peut-être de tout ce morne boulevard était l'endroit, si peu attrayant encore aujourd'hui, où l'on rencontrait la mesure 50 5 .

Les maisons bourgeoises n'ont commencé à poindre là que vingt cinq ans plus tard. Le lieu était morose. Aux idées funèbres qui vous y saisissaient, on se sentait entre la Salpêtrière dont on entrevoyait le dôme et Bicêtre dont on touchait la barrière ; c'est à-dire entre la folie de la femme et la folie de l'homme. Si loin que la vue pût s'étendre, on n'apercevait que les abattoirs, le mur d'enceinte et quelques rares façades d'usines, pareilles à des casernes ou à des monastères ; partout des baraques et des plâtras, de vieux murs noirs comme des incueils, des murs neufs blancs comme des suaires ; partout des rangées d'arbres parallèles, des bâtisses tirées au cordeau, des constructions plates, de longues lignes froides, et la tristesse lugubre des angles droits. Pas un accident de terrain, pas un caprice d'architecture, pas un pli. C'était un ensemble glacial, régulier, hideux. Rien ne serre le cœur comme la symétrie. C'est que la symétrie, c'est l'ennui, et l'ennui est le fond même du deuil. Le désespoir bâille. On peut rêver quelque chose de plus terrible qu'un enfer où l'on souffre, c'est un enfer où l'on s'ennuierait. Si cet enfer existait, ce morceau du boulevard de l'Hôpital en eût pu être l'avenue.

Cependant, à la nuit tombante, au moment où la clarté s'en va, l'hiver surtout, à l'heure où la bise crépusculaire arrache aux ormes leurs dernières feuilles rousses, quand l'ombre est profonde et sans étoiles, ou quand la lune et le vent font des trous dans les nuages, ce boulevard devenait tout à coup effrayant.

(A suivre)

Những kẻ khốn-nạn

Tiểu-thuyết Pháp-Quyết, của ông Victor Hugo
NGUYỄN-VĂN-VĨNH dịch

(Tiếp theo)

... Bọn quan-tòa, thấy-kiện bèn mượn ngay chữ sẵn mà nén bài thơ tập *La Fontaine* sau này, không quản điệu sai vần que, mà hát rinh trong tòa thẩm-phán:

Quạ tiên-sinh đậu trên một tập hồ-sơ,
Mồ ngậm một cái biên-bản thi-hành án,
Hồ tiên-sinh thấy mùi thơm,
Ở đâu chạy đến xơn xơn tán rằng:
Ấy! Kính chào Quạ đại-nhân.

Hai ông quan-tòa tức mình về những sự nhạo-báng ấy. Cứ mỗi lần đi nghênh-ngang thì lại thấy chúng cười như thế, quyết chí đổi tinh-danh, bèn làm sớ tâu xin cải-tinh. Đạo sớ ấy đệ đến trước vua Lô-y thập-ngũ, chính giữa lúc ông đại-sứ-thần của giáo-hoàng với ông *La Roche-Aymon* hồng-y giáo-chủ, hai ông đương quỳ mỗi ông một bên, mà xâu hai chiếc giầy vào hai chân của bà *Du Barry* (là nhân-ngãi của vua), khi ấy bà vừa ngủ dậy, trên giường bước xuống. Vua đương cười ha hả về việc hai ông thái giám-mục, đọc qua lòng sớ, thì lại cười luôn về hai viên quan-tòa có tên ngộ, ngài bèn chuẩn-y cho hai viên được đổi tên đi một vài nét. Ông *Corbeau* (Quạ) thì được thêm một cái đuôi vào chữ C, thành ra *Gorbeau*; còn ông *Renard* thì ít phức chỉ được thêm một chữ P lên trước chữ tên, thành ra *Prenard*: Hai tên mới tuy đã đổi đi như vậy mà đọc nó vẫn không khác được hai tên cũ đi là mấy.

Ông *Gorbeau* đó, cứ theo lời tục-truyền chỗ đó, nguyên là chủ cũ cái nhà nát, số 50-52, phố *Hôpital*. Cái nhà nát ấy sở-dĩ ai cũng gọi là nhà-nát của ông *Gorbeau* là vì đó.

Ngay cửa cái nhà số 50-52 ấy sang, trong số những cây trồng hai bên đường cái, thì có một cây du lớn đặc hết mất chia tư ba phần rồi; xế một ít nữa thì mới mở con đường gọi là đường cửa-ô *Gobelins*, thời ấy chưa có cái nhà nào, chưa lát gạch, mà hai bên trồng cây thì mọc không được tốt, tùy mùa có lúc xanh lá, có khi thì bần-thỉu sần-sùi, con đường ấy đi thẳng đến tận bờ thành của kinh-đô. Ngay bên cạnh có một nhà chế các loại hắc-phàn, thanh-phàn, mùi nó chui qua mái nhà mà xông lên khó ngửi.

Cửa-ô ngay gần đấy. Năm 1823 hãy còn nguyên cả tường thành.

Cái cửa-ô ấy khiến cho ai cũng ghê-sợ, bởi vì chính là lối đi đến chỗ ngục-hình *Bicêtre*. Về đời Hoàng đế và đời vua cũ mới khôi-phục, thường những trọng-tù phải ăn quyết, đến ngày đem xử thì vẫn điệu qua cửa ấy. Chính ở chỗ đó, năm 1829 có xảy ra một cái án mạng, gọi là «án-mạng cửa-ô *Fontainebleau*» về sau xét mãi không ra. Đi mấy bước nữa thì đến phố *Croulebarbe*, là chỗ tên *Ulbach* đã đâm chết mụ chăn-dê làng *Ivry*, thừa lúc trời đương sẩm-chớp, như là một thảm-kịch trong tấn tuồng vậy. Cách mấy bước nữa thì đi đến cái dãy cây du cụt dầu ghê-gớm ở lối cửa-ô *Saint-Jacques*. Những cây cụt dầu ấy là di-tích một thời đại có lắm kẻ thương người hão, biết ghê-sợ tử-hình mà không dám bãi đi, mà cũng không dám quả-quyết mà để lại.

Ba-mươi-bảy năm về trước, không kể cái chỗ khoảng rộng *Saint-Jacques* đó là một nơi đã có tiền-định bao giờ cũng có xảy ra những việc ghê-gớm, còn thì cái quãng buồn nhất trong cả con đường-cái rất buồn đó, thì chính là quãng có cái nhà số 50-52 đó, đến bây giờ cũng vẫn là một quãng đường không có lý-thú gì.

Mãi hai-mươi-nhăm năm về sau mới thấy các nhà phú-hộ đến làm nhà ở chỗ ấy. Trước kia thì cảnh-vật tiêu-điều. Đi đến đó đã sẵn cái vẻ sầu-thảm nó làm cho não lòng ta rồi, một bên thì nơm thấy cái chôm nóc nhà thương điên *Salpêtrière*, một bên thì lại giáp ngay chỗ cửa-ô đến nhà tù *Bicêtre*; bên thì khiến cho ta tưởng đến bệnh điên của đàn-bà, một bên thì khiến cho ta nghĩ đến bệnh điên của đàn-ông. Mắt nhìn được xa đến đâu thì cũng chỉ thấy nào là những lò mổ thịt các súc vật, nào là tường thành, có một vài chỗ công-xưởng nom đáng trước mặt như là những trại lính hay là những nhà-tù vậy. Đâu đâu cũng chỉ là những lều, những nhà ván, những gạch vỡi, những tường cũ đen sì như cái mền phủ áo-quan, hoặc những tường mới trắng lốp như cái mền quấn tử-thi; cây thì trồng thành hàng đều nhau xan-xát, những nhà cất lên thì ngang bằng số ngay như đã chăng dây rồi mới xé móng, nhà của thì đều nhau phẳng lì cả, thật là ngang bằng số ngay góc thước-thợ. Không còn thấy một cái nhà nào ngộ-nghĩnh nữa, theo kiểu khéo thường, gọi là cho nó vui mắt một thì. Nhìn cảnh ấy thật là lạnh-lùng, thật là tẻ ngắt, thật là xấu-xa. Không có cái gì nhìn nó thâm-đạm như là nhìn vào một chỗ ngang bằng số ngay đều nhau chăn-chắn. Ngang bằng số ngay là một cảnh ngao-ngán mà cảnh ngao-ngán ấy, chính là cái hình-thức sự sầu thảm. Nơm vào đã thất-vọng. Cái chỗ người ta bị đau đớn khóc-than đã là một cái hắc-ám địa-ngục. Cái chỗ người ta tẻ ngắt không vui lại là một cái hắc-ám địa ngục ghê hơn nữa. Giả-sử cái hắc ám địa-ngục ấy mà quả có, thì cái quãng đường *Hôpital* đó chính là con đường dẫn vào địa-ngục ấy vậy.

Những khi trời vừa tối xuống, khi sáng tan đi, nhất là về mùa đông, vào giữa lúc cơn gió lạnh buổi tối đương lay cho rụng nốt mấy lá vàng các cây du, khi bóng đêm đã tối đặc mà trời lại không có sao, hoặc những khi trên trời có trăng và gió làm cho mây phủ thông giảm ba chỗ, thì cái cảnh chỗ quãng đường ấy thật là đáng kinh đáng khiếp. ...

(Còn nữa)

● *Những hồi từ đầu, đã in thành sáu quyển, một bên chữ Pháp, một bên quốc-văn, bán giá như sau này :*

Phần thứ nhất.	Quyển I	223 trang, bán.	0 $ 50	Ở xa phải trả thêm tiền cước, mỗi quyển. . . 0$20
	— II	203 —	0 48	
	— III và IV	159 —	0 38	
	— V và VI	283 —	0 68	Cả sáu quyển gửi làm một gói 0 60
	— VII và VIII	374 —	0 68	
Phần thứ hai.	Quyển I	213 —	0 48	

KHẢO VỀ Y-HỌC CỔ CỦA TA

Cẩm-nang trích lục

(Tiếp theo)

Bổ dược tu phận khí vị hoãn cấp

Luận các cầm vị là chua, cay, mặn ngọt, đắng; người ta có năm tạng là tâm, gan, tỳ, phế, thận. Mỗi một vị thuốc về một tạng, vị nào thuộc tạng vị ấy. Hoặc bổ hoặc tả. Chẳng qua hấp lấy cái vị thuốc đó thôi. Tính các vị thuốc thì có nhiệt-độ như vậy, nên tạng người ta thì theo bẩm mà bổ tả một khác.

Thuốc là một vật hễ ăn hình, mà khi vị thì vô hình. Thân khí người ta thì vô hình, mà biến sinh chứng bệnh tức lại là hữu hình. Bởi vậy thuốc thì chữa bệnh, mà khí vị thì bổ thân khí, thế là hữu hình theo với vô hình, vô hình theo với vô hình.

Đại khái: thứ thuốc công phạt thì vô thân, đối với khi huyết người ta cũng vô tình cho nên chỉ đã liệu trị chứng bệnh, thuốc điều bổ thì hữu thân, đối với khi huyết người ta cũng hữu tình, cho nên có thể trường dưỡng thân khí.

Muốn dùng thứ thuốc điều bổ cho được trường dưỡng thân khí, cũng phải có phép. Vì rằng: nguồn sinh hóa sức ở thận tạng, thì tất phải bổ thận làm chủ, nhưng tinh khí thấy vào sinh ra hằng ngày ở tâm, gan, tỳ, phế, tâm các tỳ phế có xung mãn rồi mới dồn chắt xuống thận tạng nếu trong bốn tạng ấy mà một tạng nào khuy tổn, thì tinh khí ấy hễ bổ dưỡng một tạng ấy cũng còn chế đi; lấy đâu làm thân thái mà dàn giát xuống thận tạng, cho nên phép bổ, phải điều dưỡng cả năm tạng, cho rõ xung mãn, thì cái nguồn sinh hóa của thận tạng, mới có thể sinh hóa vô cùng.

Thuốc bổ thì có phinh ra khí vị.

Khí thì thanh và khinh mà bay bổc lên trên, vị thì trọc và trọng mà hay chìm xuống dưới. Tóc như nói kinh nói: «Hình hài khuy tổn, thì dùng thì dược cho được ôn nồng, tinh thần khuy tổn, thì dùng vị dược cho được đầy bổ». Vậy thì bổ nghĩa là vậy, phải xem bệnh hại, nặng tinh thần, đường nào khuy tổn để dùng khí dược hoặc vị dược mà về bổ vào.

Đại khái huyết hư thì bổ huyết, như dùng quy thục địa thược dược, khí hư thì bổ khí, như nhân sâm hoàng kỳ phục linh bạch truật, chân âm hư thì bổ chân âm, như thục địa sơn thù mạch môn ngũ vị, chân dương hư thì bổ chân dương, như nhục quế phụ tử. Nếu vậy, khác nào đổi cho ăn, khác cho uống, thêm gì mà ốm mạnh khỏe.

Nay các nhà cũng dùng điều bổ mà không được hiển hiệu, là vì vị dược dùng lẫn với khí dược mà không có cân lạng hơn kém gì, cái đó đã là vô lý, phương chi dùng người tất đỗ trọng cho được bổ xu tiếp dẫn. để bổ thận tạng, mà lại gia cam thảo là vị thuốc hoãn trung, thì tài nào bổ thận được.

Còn như những huyết thoát như nục-huyết thổ huyết băng huyết chảy ra mồ hôi lại dùng khí dược để bổ khí của mình các nhà làm thuốc kiến thường nói rằng: khí nặng sinh huyết, nhưng xét cho kĩ, thì dương lúc thoát thế nguy bách, bổ huyết không cấp hiệu cho nên bắt cứ đi phải tòng quyền cứu cấp đó thôi; bằng không phải là thoát thế nguy bách đến nơi, thì bao giờ cũng phải đổi chứng điều bổ, chứ không có lẽ hư một đường, bổ một đường!

Lại nói đến thoát chứng.

Thoát chứng là do nguyên khí hư lắm. Nguyên khí hư, thì vô hình thần cũng khó, nên có khi thuốc nóng thường là đã khỏi, mà chợt cái lại bạo thoát ngay, bởi vậy trị thoát chứng, bổ phải liên tiếp, nghĩa là mấy đêm tiếp tục, không nên gián đoạn, mà điều bổ phải qua tế, thật bao giờ nguyên khí đã trùng dương sẽ thôi. Nguyên khí đã trùng dương, mà không những là khỏi bệnh, mà tầm thân lại nhuận xưa nay, cũng thành trường kiện.

Người ta ai cũng vật, không thể mong vô bệnh được, quí hồ lắm có bệnh biết sách trị bệnh, mà đến lúc bệnh khỏi biết cách điều dưỡng là hơn. (1)

(Còn nữa) Phùng-năng-Tĩnh

(1) Điều dưỡng. — Cần nhất là phải tĩnh dưỡng, phàm sự vui mừng lo nghĩ, thượng nhờ chẳ hạn, không nên để vào trong bụng. Ăn uống phải có chừng mực, không nên ăn no quá, không nên ăn chậm bữa, không nên ăn đồ sống lạnh, hoặc đồ ăn có chất đại hàn đại nhiệt, rượu thì cấm không nên uống. Thân thể phải giữ gìn, chớ có gắng dậu như người mạnh, không nên thức khuya, không nên lao động quá sức. Phòng sự phải nghiêm đợi, vân vân.

Các việc linh trưng và đấu giá

Đến ngày 29 novembre 1926 hồi 16 giờ tại sở Công-chính Hanoi sẽ đấu giá mua 7 lô 31.700 m3 đá để dùng về việc trị thủy trong năm 1927.

Lô thứ nhất	3 900 m3	ký quỹ tạm	250 $
— nhì	2 200 m3	—	125
— ba	3 800 m3	—	140
— tư	3 700 m3	—	140
— năm	4 500 m3	—	225
— sáu	6 500 m3	—	320
— bảy	7 400 m3	—	245

Đến ngày 29 novembre 1926 hồi 16 giờ 15 tại sở công chính Hanoi sẽ đấu giá làm một lần nhà năm lớp cho trường kỹ-nghệ thực hành ở Haiphong.

Việc làm đáng giá	15 476 $ 94
Ký quỹ tạm	260 $ 00

Nhà Ba-chuông
TỨC LÀ HIỆU
BIJOUTERIE MONTÉS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu. Trị bệnh mất ngủ, khí huyết suy yếu, thần thể mỏi mệt gầy còm, hay ai kém tuyệt tình ra rào phải, làm cho hay ho nữa.

ẤY LÀ:
THUỐC NƯỚC
BỔ HUYẾT
MÁU BỔ 1$ 40

SONG MINH
MỤN - LÁT
SẠNG MỘC
GIỜ TRẮT DA

NHỨC GÂN CỐT
ĐAU GÂN - NHỨC MỎI,

MÁU HƯ CHẢY RƯỜN RA NGOÀI DA

Lời tục xưa nói không lầm: bao nhiêu ghẻ chốc ngoài da đều sanh ra bởi máu hư huyết kém.

Cũng bởi máu mà nó sanh ra các thứ bịnh, như là: đau gân cốt, đau bại, nhức nhối, đau trong gân, bịnh ra huyết trắng, cũng bởi máu hư cho nên nó sanh ra nhiều bịnh ghẻ, ung độc cùng nhiều thứ ghẻ rất ghê gớm và nhiều thứ bịnh đờn-bà phải mang, như là: đường kinh nguyệt không đều, huyết bạch, đau trong tử cung, sanh ra bịnh lâm bế cùng các thứ bịnh sanh ra lúc người đã lớn tuổi.

Vậy muốn tránh cho khỏi các chứng bịnh hiểm nguy, nó hằng đeo đuổi mà làm khổ cho ta đó, thì mau phải trừ các nọc độc chứa trong máu, thì nên dùng thứ thuốc *DÉPURATIF RICHELET*, là một thứ thuốc để mà khử trừ đồ độc trong máu, nó sửa máu ra trong sạch và nó thêm sức lực, nó làm cho ngũ tạng mạnh mẽ. Có nhiều người đường như hết trông cậy, như bị án tử vì các bịnh ấy mà đã cứu khỏi cũng bởi nhờ thuốc *DÉPURATIF RICHELET*.

Mấy nhà thuốc đều có bán, chỗ trọ tại nhà thuốc chánh cần ông L. Selerier ở ngang nhà hát tây, Saigon.

Mấy nhà thuốc đều có bán, chỗ trọ tại nhà thuốc chánh cần ông L. RICHELET de Sedan, 6, Rue de Belfort, BAYONNE (Basses-Pyrénées).

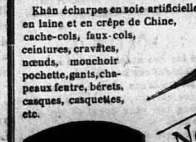
LẠI MỚI CÓ

Kính trình qui khách,
Bản-hiệu mới nhận được crème « Vernisian » để đánh giầy ta, giầy tây bằng da láng (verni), thứ thuốc này bôi vào láng càng để ngấm lâu da càng bóng và mềm, láng không hay rắp.

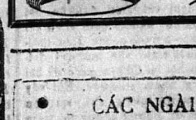
NGUYỄN-TIẾN HÀN
Bottier - Chapelier
7, Rue des Cuisses, Hanoi
Bà GIL. — Giá giầy các bản-hiệu tính theo catalogue n° 6 bộ 5-11, 2022

MỚI VỀ

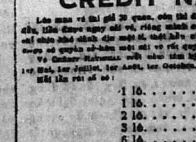
CASQUES en LIÈGE
1$80, 2$50 et 3$

Caoutchouc crêpe thật tốt để làm giầy, đi không toạt. Giá hạ.

Khăn écharpes en soie artificielle, en laine et en crêpe de Chine, cache-cols, faux-cols, ceintures, cravates, nœuds, mouchoir pochette, gants, chapeaux feutre, bérets, casques, casquettes, etc.

Nguyễn-ngọc-Linh
104, RUE DU CHANVRE, HANOI

Ở Tây giá 3$, 3$50 et 5$

Đầu tháng chạp Tây sẽ có nhiều ô cán bạc về bán lắt.

Khăn lượt ta giá 0$60, 1$50, 2$ et 2$30

CÁC NGÀI CÓ THỂ ĐƯỢC:

MỘT TRIỆU

hoặc 500.000, hoặc 200.000, hoặc 100.000 quan

Muốn được một số tiền lớn, nên mua một số vé

CRÉDIT NATIONAL 1920

Lên mua vé thì phải 20 quan, còn thì đóng làm 12 tháng mỗi tháng hai mươi quan. Rồi đến, tiền được ngay nếu vé, riêng muốn có quyền rõ-hoán, thì vé trúng số thì được đổi lấy vé chắc chắn khác, còn một tí, thời hạn cho không ngại đến, mà đã được đổi vào một vé có quyền rõ-hoán một vé vé rồi cứ có cách lợi-hại.

Vé Crédit National, mỗi năm lần kỳ độ trước vào số 15 tại Saigon, tại Hanoi, tại Haiphong, tại Amiens, tại Orléans, tại Nevers.

Mỗi lần rút số có :

1 lô	MỘT TRIỆU
1 lô	500.000 quan
2 lô	200.000 quan
3 lô	100.000 quan
6 lô	50.000 quan

Đến rất nhiều tám kỳ trong một năm cộng là 20 triệu quan

Như vậy rất nhiều cũng để trúng lắm

Muốn có mua cuộc rút số kỳ, nếu gửi 20 quan vào ông chủ-nhiệm nhà:

BANQUE NOUVELLE, 5 Rue Papère, MARSEILLE (France) R. C. 6576

Vậy hãy có mấy thời nhớ lấy ngày 15 tháng 1926, các nhà mua có được số tiền kỳ.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

MUỐN BÁN RẺ !!

Vì cửa hàng sắp giọn lại phố hàng Đường, số 45, nên muốn bán rẻ:

Tủ sắt đựng bạc.
Tủ lim bày hàng.
Và các hàng dạ, laine, v.v...
Chỉ bán từ mồng 10 đến 20 Novembre 1926 mà thôi.
Nên đến xem ngay.

NAM-THỊNH
6, Rue des Cantonnais, Hanoi.

Cải-lương Hí-viện

RẠP HÁT MỚI
42, *Phố Hàng Bạc, Hanoi*

Trước khi diễn *Kim-vân-Kiều* (Hồi thứ 2) Hát chèo cải-lương, thời bản viện diễn luôn ba tích hát chèo cổ rất hay để hiến các quí khách.

Tối thứ tư 17 Novembre
PHƯƠNG HOA
Hay và cảm-động nhất hồi Phương-Hoa đem lên ra mộ mẹ chồng than khóc.

Tối thứ năm và thứ sáu 18, 19 Novembre
sẽ diễn
KIM-VÂN-KIỀU
(Hồi thứ II)
Hát chèo cải-lương
Soạn giả: Nguyễn-ngọc-Chân
Hồi thứ 1 diễn đi diễn lại bốn lần đều được vừa ý các khán-quan, thế mà hồi thứ 2 này lại hay hơn thời chắc hẳn không đến nỗi phụ lòng tuyển-ái của các quí-khách.
Đúng 8 giờ 30 mở màn, mời các ngài chiếu cố đến đúng giờ mà xem *cảnh hoạt-tượng* lần này bài trí khác hẳn lần trước.

GRAND ARRIVAGE !!!

Lits Hongkong (piliers carrés) en cuivre doré et tous accessoires pour literie.
Glaces biseautées et unies toutes dimensions et formes -- pour ameublement -- Grand choix du Baguettes Dorées pour encadrement et tenture.

TRỊNH-XUÂN-NGHĨA.
7 Rue du Chanvre Hanoi -- Tél. n° 250.

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiêu-tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.
Chế toàn bằng chất: Santalol
chất: Salol
và chất: Urosformine
Giá 1$80 một hộp

Mấy điều khuyến về cách đề-phòng bệnh đau mắt

Quan Bác-Sỹ CASAUX, hiện bây giờ làm giám-đốc Nhà thương chữa mắt ở Hanoi, khi có đại hội-đồng bàn về các chứng bệnh xứ nóng tại Saigon năm 1913, đã nói rằng xứ Đông-dương là một xứ nhiều người lòa thứ nhất.

Quan Bác-Sỹ ấy lại nói rằng phần nhiều những mục-tật ấy cũng chỉ tại các chứng đau mắt thường mà sinh ra, nếu sớm biết chữa thì không đến nỗi nào.

Mà bệnh đau mắt lại là một bệnh người Annam mắc phải không biết bao nhiêu mà kể.

Vì thế cho nên phải tìm phương ngăn-ngừa bệnh ấy, và khi mới đỏ mắt, có nhứt mắt, đã phải chữa ngay; phải có một thứ thuốc đau mắt rất kiến hiệu là vì lẽ ấy.

Bản-hiệu đã đến tận quan đánh-sư, mới nói đến trên kia xin một cái đơn để chế ra một vị thuốc đã rẻ tiền mà lại kiến hiệu mà tra vào mắt không đau. Thuốc chế theo đơn ấy chính là thuốc.

COLLYRE JAUNE
Selon formule du Docteur CASAUX
Hiệu bào chế CHASSAGNE
Lafon và Lacaze
15 bằng bào-chế đệ nhất hạng tại Đại-học đường Paris, kỹ-nghệ
[illegible]

SÂN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ tư 17 Novembre 1926
Hát tuồng
TẠP KỊCH TRÍCH DIỄN
1° QUAN-HƯNG TRƯƠNG BÁO TRẢ THÙ CÔNG
Diễu hồi Quan-Hưng và Trương-Báo tranh nhau đi đánh báo thù cho Trương-Phi, rồi giết được Phan-Chương. Có than văn nhiều câu rất hay.
2° MẮM BÁN HƯƠNG
(Hài kịch)
Tích này rất vui ai xem cũng không thể nhịn cười được. Quí-khách có đến xem hát thì mới rõ.
3° HÒA-THƯỢNG ĐÁ HÒA-THƯỢNG
Tích hát này, rất hay và vui trò; vui nhất là chỗ Điên-chi-Quán đánh nhau với lũ sư hồ mang.

Hai tối hát tuồng thu hạ giá là:

Tối thứ năm và tối thứ sáu (18 và 19 Novembre 1926)
Mỗi tối diễn hai tích
Giá chỗ ngồi:
Ở trên gác thu: 0 p.40 0 p.20 0 p.15 0 p.10
Ở dưới nhà: Hạng nhất, hạng nhì, hạng ba đều thu đồng loạt một hào (0$ 10)

Tối thứ năm 18 Novembre 1926
Hát tuồng
Diễn luôn hai tích:
1° TAM ANH CHIẾN LÃ-BỐ
Diễn từ hồi Quan-hầu chém chết Hoa-Hùng cho đến lúc LÃ-Bố bị thua chạy.
2° NÚI KỲ-BAN ĐỈNH-SƠN NGỘ LƯƠNG DUYÊN
(Hài kịch)
Tích này hay hay nhất và vui nhất chỗ Giáo-Kim làm mai cho Đỉnh-Sơn lấy Đậu-tiên-Đồng.

Tối thứ sáu 19 Novembre 1926
Hát tuồng
Diễn luôn hai tích
1° TIẾT-ĐỈNH-SƠN NHỊ THỬ PHỐI LƯƠNG-DUYÊN
Diễn từ hồi Tiết-đình-Sơn đánh nhau với Tô-bảo-Đồng cho đến lúc lấy được Trần-kim-Đình làm vợ lẽ.
2° VÕ TÒNG SÁT TẨU
Tích này vui trò và có đánh võ toàn bằng đồ thật cả.
8005

DELEULE & DETOUILLON

76, Phố hàng Trống, Hanoi
Quí-khách nên mua những xe-đạp thượng hạng mà giá lại rẻ không đâu bằng.
XE-ĐẠP TERROT:
Thượng hảo hạng . . . . . 62$00
Hạng đi đường xa B. 52.00
Hạng đi đường xa A. 50.00
XE-ĐẠP ALCYON:
Thượng hảo hạng 60.00
Hạng đi chơi. 52.00
Hạng đi đường xa. 48.00
XE-ĐẠP « DRAGON D'OR ». . . 40.00
3036

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:

Peptonate de fer MONTÉS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọt.
Giá tiền 0$90

Đặc biệt! Đặc biệt! Furan Pervenche

Ở Pháp sang. — Từ ngày 10 Octobre
XE ĐẠP GIÁ ĐẮNG 55$00, BÁN CÓ 31$00

Thì giá lên Pháp tuy đắng đương lắc cao, song bản-hiệu muốn cho thiên-hạ biết cái tinh chất đặc-biệt của xe FURAN và xe PERVENCHE, là hàng xe rất tốt, rất rẻ, nên bản-hiệu định bán hạ giá rao hàng trong một tháng thôi.

Xe PERVENCHE khung gấp, kèn và men tốt, *janle* nửa kèn, một cái hãm lịch-sự, tay vịn kiểu Anh, hoặc cao vừa, có một cái chuông, một cái bơm, một cái xà-cốt, một cái che xích và một cái đèn, có giấy đảm bảo. . . . . 31$00
Xe PERVENCHE cũng đủ như trên này, nhưng có hai hãm đại lịch-sự. 32.00
Xe FURAN khung gấp, rất lịch sự. Cũng đủ đồ như trên này, một cái hãm. 33.00
Xe FURAN cũng đủ như trên, nhưng hai hãm đại lịch-sự. 34.00
100 người mua đầu tiên sẽ được tặng một cái tay xe kiểu thấp vừa, hay kiểu TRIALS có thể dùng để đổi xe làm lối xe *demi-course*, vật tặng ấy đáng giá 15$50.
Những người ở xa, hàng phải gởi đi, bản-hiệu sẽ buộc gói giùm không tính tiền phí-tổn.

GỞI ĐI KHẮP CÁC HẠT ĐÔNG-DƯƠNG

Số xe có hạn. Muốn mua xin gởi thư ngay đến M. DEBIOLLE, độc quyền đại-biểu ở Đông dương
Chỗ ở mới, số 116, Avenue du Grand Bouddha, Hanoi — GIÂY NÓI SỐ 520 3057

Rượu bổ-đào: TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Các thứ rượu nho càng ngày càng thấy nhiều mãi ra, nhưng xét ra thì chỉ có thứ « *Tonique Tonkinois* » là có giá-trị hơn cả vì rượu ấy bao giờ làm cũng rất là cẩn-thận, đã từng được sắc chỉ của quốc-vương Đại-nam và Ai-lao ban khen.

Vậy như thế, thì các ngài cũng chỉ nên dùng thứ rượu ấy và nên nhớ kỹ lấy cái dấu hiệu của thứ rượu ấy.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, chỉ nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên xẽ trừ hoa hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiếp-thực chẳng ai tin được. Bởi vậy giá bán lại đắt quá, mà vì-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bảo-chế MONTÉS
54, Phố Trang-tiền, 54
HANOI
Xin xem kỹ các cáo bạch [illegible] trong thứ tư tới

Tin sau cùng

Ngày 15 Novembre

Một sở vô tuyến điện ở Dĩ-An-điện

Các quan ở cửa bể Runguon đã làm lễ khánh-thành sở vô tuyến điện Dĩ-An-điện. Sở ấy có thể thông tin với các tàu ở cách bờ bể 200 dặm.

Việc phế đế nước Đức

Chánh phủ Đức không đáp lại lời của ông nghị viên cộng-sản chất-vấn về bản giao-ước của nước Phổ với họ Hohenzollern. Tòa nội-các không biết tin tức gì về việc phế-đế sẽ ở trở về nước Đức.

Một chiếc tàu Đan mạch bị đâm

Ở tây-ban-nha có tin rằng một cái tàu nhỏ Đan-mạch định đi vòng thế-giới gặp một cái séng to bị đâm. Người chủ tàu nhỏ ấy là M. Ventzel: bơi thoát được, còn một người khác cùng đi tàu ấy, thì bị chết đuối.

Một phái bộ khoa học Hà-lan

Ngày thứ năm 11 Novembre, có một cái tàu ngầm Hà-lan « K 13 » tới Honolulu. Tàu ấy trước đã đỗ ở các đảo Guan và Yap.

Tàu ấy đi vòng thế giới. Trên tàu có một phái-bộ khoa học, do bác sĩ Meinesz chủ trương. Tàu lưu lại Honolulu 9 ngày rồi sẽ đi Dĩ-An-điện.

A. R. I. P.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Quan Đốc-lý Krantheimer về nghỉ. — Trong kỳ hội-đồng thành-phố mới rồi quan Đốc-lý Krantheimer có nói rằng nay mai ngài sẽ về nghỉ. Chưa rõ ông nào đến thay. Cứ như tin đồn thì có lẽ quan coi-trị Eskel nguyên Đốc-lý Hanoi sẽ hồi làm Đốc-lý Haiphong.

Việc cấp tiền phụ cấp cho vợ con các viên chức Annam thuộc ngạch thành-phố. — Trong hội-đồng thành-phố tối thứ hai vừa rồi, quan Đốc-lý có xin hội-đồng cho các viên chức Annam thuộc ngạch thành phố cũng được hưởng khoản phụ cấp cho vợ con theo như nghị-định ngày 7 tháng bảy tây mới rồi, cả thành-phố tính ra hết 187 đồng một tháng.

Ông hội-viên Caron xin jet cho vợ con những người tây-phái cũng được hưởng y như vợ con các viên thư-ký cứ từ đứng phân biệt người trên với người dưới mà cấp số hơn kém.

Việc ấy giao cho ban tài-chính xét.

PHÚ-THỌ

Cuộc diễn kịch làm phúc. — Mấy buổi diễn kịch làm phúc do hội Trí-trí và các tay tài-tử Phú-thọ tổ chức để quyên tiền giúp dân bị lụt và các hội thiện ở Phú-thọ nay nhất định đến ngày thứ bảy 20 và ngày chủ-nhật 21 novembre 1926 khai diễn tại nhà ông Liên-Phương ở phố thứ ba. Hội đã xin được phép quan Chánh-sứ, ngài đã vui lòng cho phép và hứa sẽ tán thành cho.

Trước hội đã định khai diễn ở chợ, song hiềm vì trù tính lập sân khấu mất nhiều công phu và tốn phí nhiều. Nhân ông Liên-Phương là một nhà buôn bán trong tỉnh vừa có chân hội viên hội Trí-trí sẵn lòng cho mượn cái nhà cần ông mới xây để chứa hàng. Ông lại vui lòng vào một chân hội-viên tổ chức cuộc diễn kịch nay Tỉm lòng vị nghĩa của ông thực đáng khen.

Hội Trí-trí lại sẽ

VIỆC TRUNG-KỲ

THANH HÓA

Đánh lính canh-sát. — Tối hôm rước đèn hội Đình-chiếu có tên Phúc bị một người cảnh-sát bắt về sở cảm trình rằng đi xem xó lăn, lính dẹp lại đánh cả lính, sở cảm bắt thì Phúc khai rằng chính người lính đánh mình. Việc này không đã chứng có rõ ràng và lại cái việc kháng cự lính trong khi làm việc thì phải giao về tòa án xử, nên chi trưa hôm 12 tây nầy đã giải Phúc vào tòa án.

Một việc say rượu. — Tối hôm 14 tây, nhân có hàng hàng Hoa-kiều tổ chức cuộc diễn kịch giúp dân bị lụt Bắc-kỳ, có một ông làm sở Lục-lộ cũng có đến xem, song quá chén đi đứng lăn nói không được nghiêm chỉnh, nên có mấy ông hội-đồng cứu-tế, khuyên đỡ đi về, mà ông ta cứ bịu lấy tay, nên có một người đẩy tay ra thì người say rượu vì cứng không vững nên ngã, thế mà bà vợ lại còn bênh chồng to tiếng với người khác. Trong khi ấy có một tên đến lấy vé lại xung rằng là đầy tớ ông làm sở Lục-lộ ấy, tên đầy tớ cũng say tỏi! Tên này thấy chủ ra về cũng đòi tiền lại mà lão giả tiền xong lại nói vô phép, nên các ông cứu-tế trị-sự bắt lại đánh đau. Bà chủ còn tỉnh cũng lại bênh đầy tớ nữa, nên đòi đi thưa cảm, không biết rồi ra sao. Song thiết tưởng một cuộc hội họp toàn là những nhà tai mặt ở tỉnh ta mà lại có người diễn ra một trò rẻ tại của nhà hát cho công-chúng xem, thì thật làm mất cả thể diện người danh giá.

Thưởng nguyệt đêm thu

Có mấy công-tử nhân đêm thu vui vẻ, đi mát giăng trong, muốn đề nhau đi thưởng nguyệt trong sơn hình không. Bên nọi nghe chẳng ai trả lời, chỉ xúc dầu, các công tử thấy cảnh thấy người tài lòng thưởng nguyệt đều hoa lại cùng nổ nức, liền vào một nhà chị em kia chưa có khách bá Vơ đến nơi chuyện trò chi kỳ một hồi thì chị em phe nước đọn bánh ra để tặng các công tử thưởng nguyệt đêm thu. Đang ăn nước một công tử nói rằng: — Các chị đã mua được thứ bánh ngon thì sao không bán cho thơm, lại mua thứ của quỉ gì thế này chẳng có hương vị gì cả.

Vì chị em thơm rẻ mua thứ của tạp hóa, thấy các công tử chê bai không biết giá nhưng có lẽ làm sao mấy tìm cách nói đối rằng:

— Thưa các quan, của tiêu duy chỉ có chè Kim-Thái là ngon nhất, nhưng vì chúng tôi không tìm thấy hiện, mấy phải mua thứ chè này, xin các quan cứ tạm vậy.

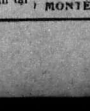
Một công tử mấy nói thế biết chị em muốn quỉnh mình, liền ngâm ngay một câu rằng:

Nhân vui tiện bước tìm vào
Chén chè Kim-Thái đầy nào thiếu chi
Đã bá hàng nguyệt là gì?
Hiệu con ai lại ai thì chẳng hay
Các chị em nghe song biết rằng cảnh nặng chê mà đi theo nên xin thôi không giảm thêm ngôn gian nữa.

Vân nguyệt

HỠI CÁC NHÀ MẮC BỆNH XUYỄN, BỆNH HEN!

Đông thầy nước bệnh mà đã nản lòng, nên dùng thuốc ANTYSMIN EXIBARD (REMEDY d'A. EYSSINIE en POUDRE) bằng bột, bằng tờ nếu là bột, toi thấy dễ chịu ngay, và khỏi tức thì, giá bột trong một cái ống. Toàn trên một mảnh giấy thấm khi ấy đốt, rồi thứ cả khói thuốc, thì lập tức đỡ ngay. Cứ thử mà xem, sẽ thấy kiến-hiệu lạ thường. Hút thuốc điếu Abyssinie Exibard (CIGARETTES d'ABYSSINIE EXIBARD) cũng kiến-nghiệm lắm.
Trên cái bằng quấn chung quanh hộp thuốc có in dấu-hiệu sau này mới là thực hiệu:

Có bán tại: Ph FERRÉ & Cie, 28, Rue Richelieu, Paris.
Gởi bán tại: BLANC, Hanoi MONTÉS, Hanoi

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghịp.

Mắc bệnh ghịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghịp, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

0$58 một ống sáu cachets
3021

PHÒNG THĂM BỆNH VÀ CHỮA RĂNG CỦA ÔNG BỐC-TƠ COLLOMB
32 Phố Đồng khánh, Hanoi
Nhổ răng, không chút đau đớn — Thay răng chữa răng — Thăm bệnh.
Có phòng khám bệnh cho người An nam, mở cả ngày.
Tính giá riêng 3055

Dépuratif Ribal

Thuốc tẩy huyết và tiêu độc

Thuốc nầy rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.

Giá tiền: 1$30

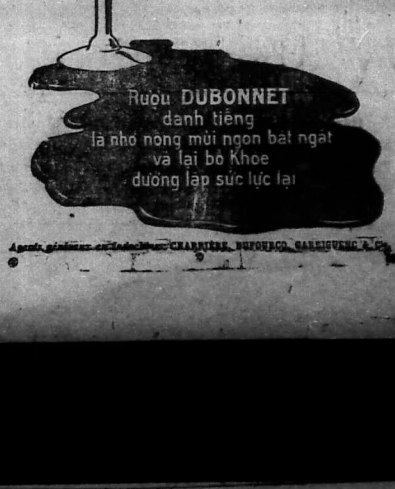
Pommade Ribal

Làm cho đỡ đau, trừ trùng-độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.

Giá tiền: 0$80
BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ
L. BLANC
31, phố Paul-Bert, Hanoi
3003

Rượu DUBONNET

là rượu bổ Khỏe và lập dưỡng sức lực lại

Agents généraux en Indochine: CHARRIÈRE, DUFOURCQ, GARRIGUENC & Cie

Thuốc nhuận tràng êm-ái

Có một thứ nước chanh êm-ái! bất kỳ ngày đêm lúc nào uống một cốc cũng được, rất có hiệu quả cho sự tiêu-hóa bài-tiết, mà lại không có vẻ khó khăn như uống thuốc, muốn được như vậy, chẳng phải là khó lắm đư. Không, không khó đâu, vì hiện nay có một thứ thuốc của các nhà lương-y khuyên dùng và chính hội y-học hàn-lâm cũng ưng-chuẩn. Thuốc ấy là:

POUDRE DE ROGÉ

Chế bằng Citrate de Magnésie

Dùng thuốc ấy trong chốc lát có thể chế được một thứ nước chanh có hơi hay không. Cái vị êm-ái, tốt hơn các thứ thuốc tẩy, có thể chữa được ca bệnh táo-kết. Có thuốc này, thì không phải cái ách dùng các thứ thuốc nhuận, thuốc tẩy xưa nay nữa. Thuốc này không làm xưng dạ-dầy, và không làm đau bụng. Mà để lâu cũng không hư hỏng.

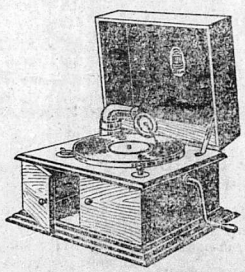
Đòi thứ thuốc chính-hiệu đe hội Hàn-lâm y-học ở Paris đã ưng-chuẩn. Ngoài lọ thuốc có chữ ông Rogé ký và có để chỗ ở của nhà chế-tạo.

NION FRÈRE,
19, Rue Jacob,
Paris (6e).

GRANDS MAGASINS REUNIS

Phố Paul-Bert. — Hanoi

MÁY NÓI « ODÉON »

Hòm gỗ sơn, cái bàn dùng được hai việc, dùng đĩa chạy saphir, hay đĩa chạy ghim cũng được cả. Máy tốt mà êm.

35$** và **25$

Có nhiều đĩa hai mặt.

Các ngài thích rượu Cognac

NÊN DÙNG

COGNAC COURVOISIER

là thứ rượu qui

của

NÃ-PHÁ-LUÂN HOÀNG-ĐẾ

Bán tại: L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haïphong, Hanoï, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đồng-hới, Thu-xá, Saïgon, Pnom Penh. 3007

HỠI CÁC NGƯỜI MẮC BỆNH TRĨ,

nếu các ông đã dùng đủ các món thuốc đã mà chưa khỏi thì nên mua thứ thuốc hay POMMADE ROYER, dùng độ ngày tiệp tôn sau chừng khỏi hẳn

Thuốc bổ mạnh và công hiệu ích cho mọi người.

BILLEROS

làm cho cứng cát gân cốt
làm cho sanh sáng tinh thần

Thuốc nầy trị hay lắm những chứng bệnh như là:
Lạc giọng - Lưng dùng
Mỏi gối - giá dợi
mất máu - Trệ tinh.

Chẳng bao người mà làm cho người trở nên non, trẻ. Hãng Billeros ở đường de mirmemil, phốt bài 30.

Ở Hanoi thuốc nầy bán tại tiệm thuốc Lanoir & Lacaze và trong các tiệm thuốc Khác.

Rắc thuốc bột

SUDOL

thì tức khắc tuyệt nọc

RÔM-SÀY

Lúc đang ngứa ngáy khó chịu được rắc thuốc Sudel thì thấy dễ chịu lạ thường, mà sau rôm-sảy không mọc lên được nữa.

Thuốc này quý vô cùng, mà giá lại rẻ.

Một hộp lớn: **0$50**

Bán tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

Số nhà 59, phố Tràng tiền

HANOI 3007

---

nế nào là bệnh trĩ?

Bệnh chỉ là mọc mụn trong ngại chảng mà sinh ra, nên đã mắc bệnh thì đại tiện đau sót mệt nhọc, sau khi đại-tiện lại thấy ra huyết, thường gọi là lòi rom. Ngài nào có bệnh này nên kíp chữa, để lâu có thể ăn thâng đại chảng.

Vậy xin Liệt-quí lưu tâm giới thiệu cho bạn tạ.

TRƯƠNG-QUẾ-LÂM

TRÍ KHOA Y-SINH

26, Phố hàng Đường Hanoi

1663

TRẢ TIỀN BẰNG CON-NIÊM

(Payments en timbres-postes)

Nhiều ông gửi tiền trả bản-quán bằng con-niêm, sự ấy thiệt cho bản-quán lắm. Vậy có lời trình các ngài trả ra những tiền đổi chỗ ở, còn thì bản-quán không nhận tiền gì trả bằng con-niêm cả.

Dù các ngài đau dạ dày đến thế nào mặc lòng, hễ dùng:

Thuốc bột Saint André

thì sẽ thấy kiến hiệu tức thì.

Các sự đau đớn đã tiêu tán đi, các ngài lại được khỏe mạnh như thường.

Thuốc bột Saint André

lại chữa các bệnh như là:

Đau tỳ vị, bệnh dầy, bệnh ợ chua, *vân vân...*

Giá bán: **0$85** một lọ

Hỏi tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

9, Rue Paul Bert, Hanoi

3009

PHẢI DÙNG THUỐC BỔ VÀ TRỊ ĐẦM THUỐC HIỆU LÀ

ELIXIR TONIQUE ANTIGLAIREUX

Của ông lương-y GUILLIÉ

Từ tên mười năm nay thuốc ELIXIR có chất dưỡng của quan lương-y GUILLIÉ lấy làm thần hiệu trong những bịnh HƯ THẾ, đau trong TỲ VỊ, chứng mọi TRÁI TIM, ĐAU GAN, ĐAU BỊNH, HẾT VÕ DẠ, hoặc CHÓT NƯỚC, BỊNH KIẾT, BỊNH MỌ DẠI, BỊNH GIÃ, GHẺ CHỐC NGOÀI DA và bịnh SỐ THƯỜNG LÃI TRONG BỤNG.

Ấy là một thứ THUỐC XỔ rẻ tiền và rất hiệu nghiệm làm cho HUYẾT RA TINH KHIẾT. Những bịnh gốc bởi ĐÀM hay là MẬT phải rất là công hiệu.

Bổ: 21 thuốc trị đàm nào mà không có đến(chữ) tên Paris. GAGE chỉ cho dùng

LẠI CÓ MỘT THỨ

THUỐC HOÀN XỔ

hiệu công rất trong thứ Elixir Tonique Antiglaireux của quan lương-y Guillié.

Chính chỗ trữ thuốc này là nhà:
PER. GAGE FILS, nhóm lương kiu chế 3 mươi, phường GUEILLE tỉ GUERGUE nào nó số 4 ở tại đô thành PARIS.
Đã TRONG CÁC HIỆU PHÒNG BÁN RẺ KHẮP

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTES

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bịnh đi rửa, xang dạ dầy, đau dạ dầy, ăn không ngon, ngủ không yên, hễ tiêu. Có thứ sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì cần dùng thuốc:

Elixir Tridigestil

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai: **1$10**

Có bán tại: Nhà Ba chuông, Hanoi

3001

祥和裕

YU-WO-TSEONG

VENTE EN GROS

45, Rue des Cantonnais, 45

Hanoi (Tonkin)

TÉLÉPHONE N° 266

Bản-hiệu có bán buôn các thứ vóc nhiễu, hàng tàu nhiều lắm, hàng thật tốt, giá thật rẻ

Có bán cả hàng to (Bắc-kỳ nhà thơ, ongtin, Hanlo, bằng, quế, vân vân) và hàng Saigon như Hà, thơ, vân vân.

Nay một số đa các mặt, tăng thêm, mong ơn cả nơi mến rộng khắp. Những hàng này bán buôn từng tấm, chớ không bán lẻ mà không có mẫu gửi đi các Hạt, vì hàng còn nguyên không thể cắt được.

Qui-khách ở gần nên đến bản hiệu mà mua, nếu ở xa thì gửi thư về, bản hiệu sẽ gửi contre remboursement.

Cẩn-bạch

YU-WO-TSEONG

3015

NHỮNG VẾT XẤU Ở NGOÀI DA

cũng là diện mạo giả đi, tô bởi các chất dựng nên da khó đi.

THỨ CRÈME SIMON

CRÈME SIMON

PARIS

giữ cho da mềm mại, giữ cho người trẻ và đẹp luôn. Trừ được hắn nắng, bệnh cám thử, và các dâu sâu bọ đốt, vân vân.

Phấn và xà-phòng Simon

COLLYRE JAUNE

SELON LA FORMULE DU

DOCTEUR CASAUX

DIRECTEUR DE L'INSTITUT OPHTALMOLOGIQUE
PROFESSEUR A L'ÉCOLE DE MÉDECINE DE L'INDOCHINE

THUỐC CHỮA MẮT CỦA QUAN Y-KHOA BÁC-SĨ CASAUX

Giám-đốc nhà thương chữa mắt hàng Gà, Hanoi, đã kinh-nghiệm mà chế ra để chữa cho người Annam.

Kiến-hiệu lạ thường — Không sốt
Để lâu không bỏng — Rẻ tiền

Giá một lọ có ống nhỏ rọt . . . . . **0$90**

ĐỘC QUYỀN BÁN TẠI:

PHARMACIE CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kê-nghiệp

Lập tự năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lớp-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 59

VỀ ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI:

EAU KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm và dân bà ở cữ . . . . . Một litre:* **2$40**
Trước khi ăn cơm nắng một cốc con.

ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước. Một chai:* **1,25**

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt. Một chai:* **1,25**
Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh giip và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm ưng 3 hay 4 muỗm . . . . . Một chai:* **1,25**

GOUTTES NOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều . . . . . Một chai:* **0,80**

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản hiệu xin trả lời ngay
Tiền gửi hàng phân người mua phải chịu

3005

DELEULE ET DETOUILLON

76, Rue Jules-Ferry, Hanoi

Súng và thuốc đạn hiệu « *Verney Carron* »

MUỐN HỎI TIN TỨC GÌ HAY GIÁ CẢ SẼ TRẢ LỜI NGAY

BANQUE DE L'INDOCHINE

ĐÔNG-PHÁP HỐI LÝ NGÂN HÀNG

東法滙理銀行

SÁNG LẬP RA TỪ NĂM 1875

Có những chỉ dụ sau này chuẩn cho được hưởng-thụ đặc biệt quyền lợi:
21 Janvier 1875, 20 Février 1888, 19 Mai 1900, 4 Janvier 1920, 12 Janvier 1921, 12 Janvier 1922, 17 Janvier 1923, 10 Janvier 1924, 16 Janvier 1925, 16 Juillet 1925 và 11 Décembre 1925.

TƯ BẢN DỰ ĐỊNH: Francs **12.000.000**
TƯ BẢN NỘP RỒI: » **68.400.000**
TỔNG CỘNG KHOẢN DỰ-BỊ NGẠCH NGÀY 30 JUIN 1294: » **81.089.020**

Chánh quán tại: Paris (VIIIe), 96, Boulevard Haussmann

Chánh trị-sự: M. A. DE MONPLANET, Hộ-bộ tổng thanh-tra hàm, Chánh chủ ngân hàng Crédit Commercial et Industriel, Chánh chủ công-ty mỏ Than Hongay (Société française des Charbonnages du Tonkin).
Phó trị-sự: M. STANISLAS SIMON, trí-sự công-ty Điện-Việt Thiết-lộ.
Tổng chủ nhiệm: M. THION DE LA CHAUME, nguyên Hộ-bộ thanh tra.

CHO THUÊ TỦ BẠC

Tại chi quán Hanoi và Haiphong có cho các nhà gởi tiền thuê tủ bạc. Cách thức về việc thuê tủ bạc này tổ chức y hệt những nhà Băng to bên Đại-pháp.

Muốn hỏi giá cả, và xem xét buồng để các tủ bạc thì hỏi tại nhà băng về phòng (Service des titres).

Hiện viết tắt để gởi điện-tín: INDOCHINE. 3040

Certifié l'insertion

Imprimerie du Trung-Bắc-Tân-Văn

Le Gérant: NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)